

Threads Crossing the Warp

MODULUL 2

Istoria și evoluția țesutului

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Partners

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

ISTORIA ȘI EVOLUȚIA ȚESUTULUI- REVIZUIRE

Așa cum am văzut deja...

- 🌀 Țesutul este recunoscut ca fiind unul dintre cele mai vechi meșteșuguri ce au supraviețuit în lume.
- 🌀 Arta țesutului datează din epoca Paleoliticului, de acum 30.000-20.000 ani.
- 🌀 Unele teorii susțin că observarea cuiburilor de păsări a dat ideea împletirii și, prin urmare, inventarea țesutului.
- 🌀 Omul primitiv a dezvoltat prima funie prin răsucirea mai multor fibre vegetale. Pregătirea unor mănunchiuri de material vegetal și întinderea acestora în timp ce sunt răsucite împreună a dus la producerea unei sfori sau a unui fir subțire.
- 🌀 Chiar înainte ca actualul proces de țesere să fie descoperit, principiile de bază ale țesutului au fost aplicate pentru a împleti ramuri și crengi pentru a crea garduri și adăposturi și coșuri pentru colectarea bunurilor și pentru păstrarea produselor.

ISTORIA ȘI EVOLUȚIA ȚESUTULUI- REVIZUIRE

Așa cum am văzut deja...

- ❁ Inițial, din cauza condițiilor meteo nefavorabile, oamenii au folosit piei și blănuri de animale drept îmbrăcăminte și pentru nevoile lor zilnice (corturi, pături, etc.) pentru a le oferi protecție împotriva frigului.
- ❁ Prima dovadă a unui produs textil este figura sculptată în os lui Venus purtând o țesătura sub forma unor franjuri formați din șiruri de fibre răsucite, datând din aproximativ 20.000 î.Hr. (*Soffer, Adovasio, & Hyland, 2000*).
- ❁ Prima dovadă a țesutului datează din jurul anului 7000 î.Hr. Aceasta provine din amprente de textile imprimate pe două mingi de lut din Irak.
- ❁ Cu toate astea, anumiți cercetători susțin că este imposibil de afirmat cu exactitate când a început țesutul, în special din cauza naturii fragile a ustensilelor folosite și a deteriorării facile a produselor.

ISTORIA ȘI EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ☼ Cercetătorii au identificat folosirea anumitor tipuri de plante (sedge, urzici, mesteacăn și tei) în țesut și în producerea coșurilor, a funiilor și a plaselor. Cu timpul, folosirea fibrelor vegetale în mediul natural și a fibrelor animale a oferit sursa principală pentru îmbrăcăminte.
- ☼ În plus, dovezile arheologice arată o răspândire generală a țesutului și a torsului ceea ce indică cunoștințele despre fibre vegetale și animale.
- ☼ Experimentele omului din epoca de piatră cu sfori și ață au dus la crearea primelor textile țesute. În cele din urmă, oamenii și-au dezvoltat abilitățile pentru țeserea hainelor.
- ☼ Fiecare gospodărie producea pânză pentru nevoile proprii. Țesutul pânzei a rămas o activitate asociată familiei mii de ani.
- ☼ Producerea de textile implica:
 - a) Alegerea unor fibre potrivite (de ex. vegetale sau animale),
 - b) Culegerea și toarcerea fibrelor pentru a produce firul sau ața,
 - c) Țeserea (sau tricotarea) hainelor.

ISTORIA ȘI EVOLUȚIA ȚESUTULUI- REVIZUIRE

- ☼ Oamenii epocii de piatră au țesut plase, coșuri, covoare și brâie din trestii, ierburi și fâșii de piei de animale. Asta a dus la crearea textilelor folosite ca obiecte de îmbrăcăminte.
- ☼ Textilele erau folosite, de asemenea, drept covoare și păaturi pentru a căptuși locuințele împotriva curenților de aer și pentru a acoperi podelele din lut sau piatră.
- ☼ Mai apoi, textilele au fost folosite pentru steaguri, bannere și obiecte de îmbrăcăminte fără utilitate (ex. haine de ceremonie), având simboluri ale statului și ale conducerii.
- ☼ Textilele antice erau făcute în mare parte din in, bumbac, lână sau mătase.
- ☼ Pe măsură ce civilizațiile s-au dezvoltat, fibrele și diferitele metode și modele inventate pentru țesut au pătruns în diferite părți ale lumii, ceea ce a dus la schimbul de idei și cunoștințe între popoare și culturi.

ISTORIA ȚESUTULUI

- ✿ În Jarmo, în nord-vestul Irakului, s-au găsit dovezi ale unor pânze țesute aproximativ în 7000 î.Hr. În timp ce în Nahal Hemar, în deșertul iudaic, s-au găsit dovezi din 6500 î. Hr.
- ✿ Fragmente de haine de înmormântare simple demonstrează că țesutul cu in există încă din 6500 î.Hr. în Çatal Hüyük, sit-ul unui oraș Neolitic din regiunea Konya a Anatoliei. În același oraș antic, s-au găsit greutăți pentru războiul de țesut ce datează de mai demult, aproximativ din anul 7000 î. Hr.
- ✿ Alte dovezi din Mezolitic și Paleolitic sunt urmele recuperate din sit-uri din Europa de est. Uneori au fost găsite rămășițe microscopice de fibre în materialul ce conținea amprente.

Good, 2001

ISTORIA ȚESUTULUI

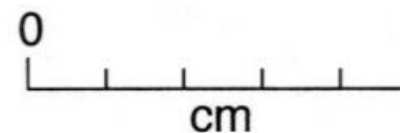
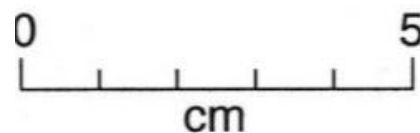
- ☼ Dezvoltarea formelor de țesut constituie ”revoluția umană” a Erei Paleoliticului.
- ☼ Hainele prezentate pe așa numitele figurine Venus găsite în Eurasia Paleoliticului, alături de fragmentele de lut cu amprente textile, demonstrează folosirea materialului vegetal în producerea de obiecte precum fuste, brâie, pălării, bandane, benzi și lanțuri pentru gât.
- ☼ Prezența instrumentelor de țesut folosite în producția textilă în anumite locații din Paleolitic din regiunea Câmpiei Rusiei indică anumite zone cu activități specifice în legătură cu țesutul.
- ☼ Urmele găsite pe lut, sculptările pe figurine și aceste instrumente reprezintă prima dovadă fizică a țesutului.

(Demeshenko, 2006; Soffer et al., 2000)

ISTORIA ȚESUTULUI

Figurina Venus

Soffer et al., 2000

ISTORIA ȚESUTULUI

- ✿ În Mesopotamia, în Asia, femeile erau torcătoare și țesătoare foarte pricepute. Femeile țesau dreptunghiuri de pânză, îndeajuns de mari pentru a acoperi corpul.
- ✿ Bărbații participau la procesul de țesere, ei colorau fibrele și finisau materialele.
- ✿ Lâna era cel mai comun material găsit în Mesopotamia.
- ✿ Hainele țesute erau prezentate pe statuile descoperite din acea perioadă.

ISTORIA ȚESUTULUI

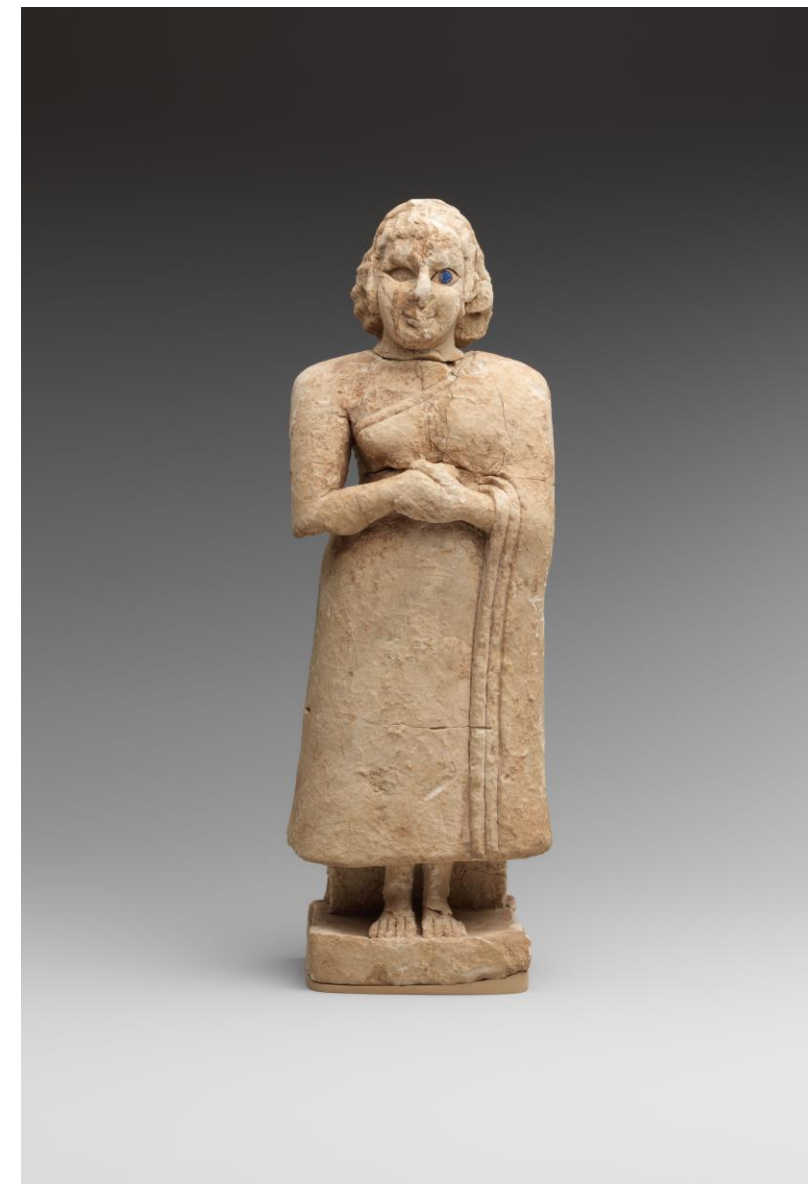
Femeie veneratoare în picioare

Sumer, începutul Dinastiei a III-a (cca. 2600-2500 î. Hr.)

Calcar îmbinat cu scoică și lapis lazuli

Metropolitan Museum of Art, New York
Rogers Fund, 1962 (62.70.2)

<https://www.metmuseum.org/blogs/collection-insights/2020/art-for-resilience>

ISTORIA ȚESUTULUI

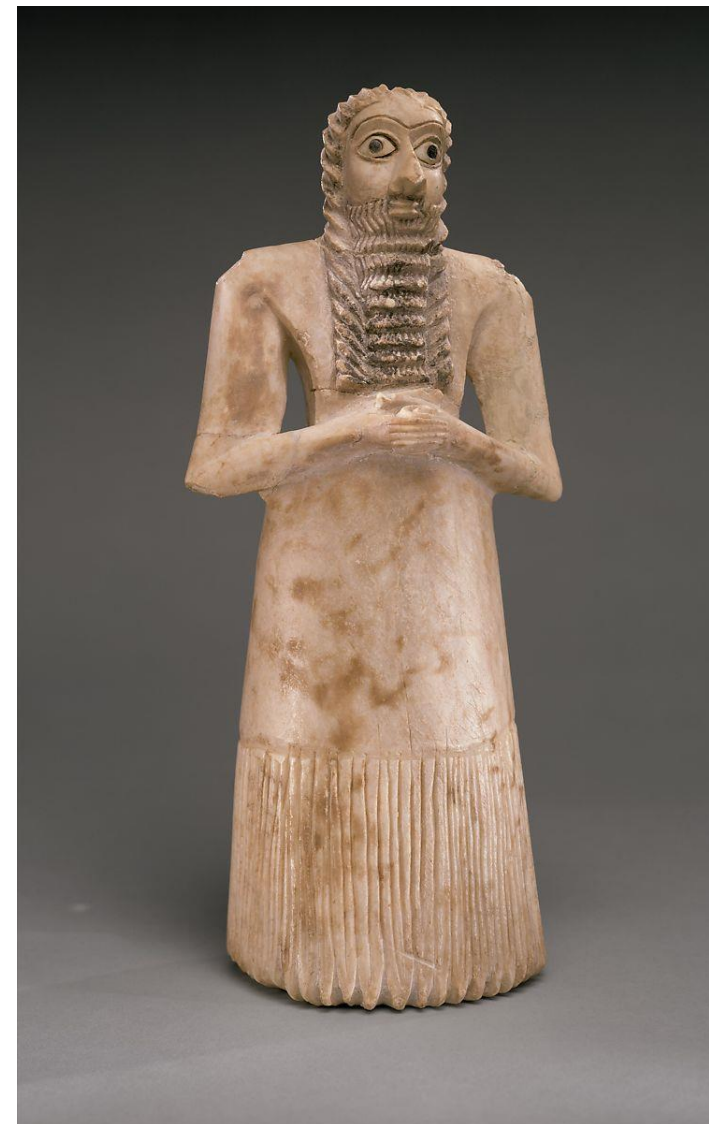
Bărbat venerator în picioare

Sumer (cca. 2900-2600 î. Hr.)

Figură în picioare, cu mâinile împreunate și privire larg deschisă.

Metropolitan Museum of Art, New York

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/323735>

ISTORIA ȚESUTULUI

- ☼ Unele dintre cele mai vechi textile găsite sunt fragmentele descoperite în mormintele Egiptului antic. Aceste textile s-au păstrat datorită climei uscate și datorită nisipului din Deșertul Sahara.
- ☼ Producția de textile a avut o funcție majoră, în Egiptul Antic, atât pentru religie cât și pentru comerț. Evoluțiile din agricultură au contribuit la dezvoltarea producției de textile.
- ☼ Importanța tradiției textile din Egiptul Antic este confirmată și de descoperirea unei reprezentări a unui război de țesut pe o farfurie din teracotă ce datează din 4400 î.Hr. și a unui război de țesut orizontal amplasat pe pământ ce a apărut în jurul anului 3000 î.Hr.

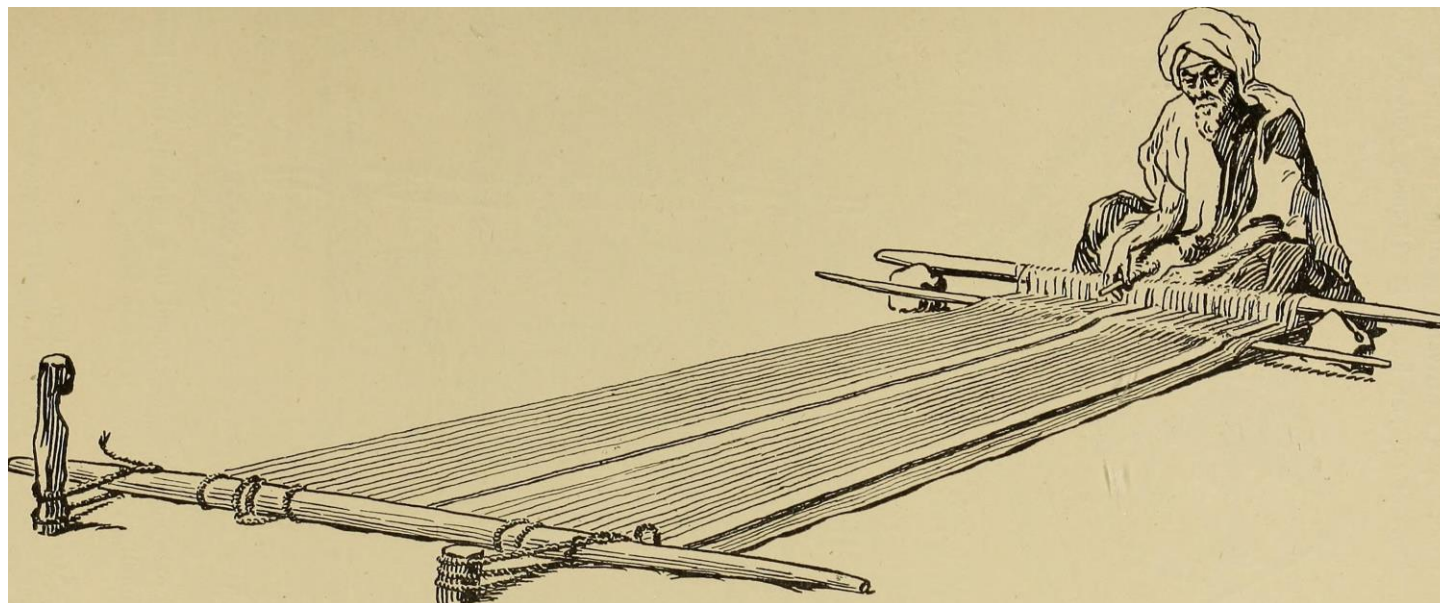
<https://www.arch.cam.ac.uk/research/projects/archived-projects/origins-weaving-project>

ISTORIA ȚESUTULUI

Războiul de țesut orizontal, cunoscut încă din perioada Neoliticului este cel mai vechi tip de război folosit în Egipt.

Pe acest război, urzeala este plasată orizontal între două bare și este tensionată cu ajutorul unor cuie amplasate în pământ.

Țesătorul îngenunchează și trebuie să avanseze pe măsură ce pânza evoluează, fie stă lângă pânză sau deasupra acesteia. (Mossakowska-Gaubert, 2020).

<https://www.artemorbida.com/brief-history-of-weaving/?lang=en>

ISTORIA ȚESUTULUI

Război de țesut orizontal preistoric

<https://www.youtube.com/watch?v=ZqffpRu3K-g>

ISTORIA ȚESUTULUI

- ❁ Egiptenii erau recunoscuți pentru abilitatea lor de a toarce și țese inul.
- ❁ Țesături din in au fost descoperite în Fayum, Egipt, și datează din jurul anului 5000 î.Hr. Prima cea mai populară fibră din Egiptul antic a fost inul, care a fost înlocuit cu lână în jurul anului 2000 î.Hr.
- ❁ Tehnicile de vopsire s-au îmbunătățit și ele.
- ❁ Batik, vopsea rezistentă pe bază de ceară folosită pentru colorarea materialelor întrebuințată în Egipt în secolul 5 î.Hr.
- ❁ Egiptenii foloseau tehnica batik pe materialele folosite pentru învelirea mumiilor.
- ❁ Batik este o tehnică ce folosește ceară rezistentă la vopsea fierbinte pentru a produce modele și motive pe pânză. Când ceara se răcește, pânza este scufundată în vopsea. În cele din urmă bucata vopsită de pânză este pusă în apă fierbinte pentru a înlătura ceara. Modele neregulate de crăpături se formează atunci când ceara se răcește și acestea sunt parte din model. Aceste crăpături sunt unice.

<https://www.arch.cam.ac.uk/research/projects/archived-projects/origins-weaving-project>

ISTORIA ȚESUTULUI

Povestea Batik

<https://www.facebook.com/magicalartbyhumanhand/videos/379948893151169/>

USTENSILE ANTICE DE ȚESUT

- ✿ Excavările au scos la suprafață rame de război de țesut arse și rânduri de greutate din lut pentru războiul de țesut găsite în multe case din Egipt.
- ✿ Acestea erau „războaie de țesut cu greutate”, unde firele aflate pe verticala țesăturii (urzeala) erau suspendate cu ajutorul greutăților. Firul (băteala) ce trecea pe sub și peste urzeală crea țesătura.
- ✿ În acele vremuri, principalele fibre folosite pentru țesut erau lâna provenită de la oi, păr de capră și in, o plantă fibroasă folosită pentru a face pânză.
- ✿ Înainte de a deveni fir, lâna trebuia să fie spălată, scărmanată și pieptănată. Apoi fibrele erau toarse și împletite pentru a forma un fir lung și uniform. De obicei era folosit un fus, un băț cu greutate de care se lega firul. Firele toarse erau apoi întinse pe război pentru a țese obiectele de îmbrăcăminte.

ISTORIA ȚESUTULUI

<https://www.egypttoday.com/Article/4/89664/What-you-may-not-know-about-types-of-Linen-Fabrics>

ISTORIA ȚESUTULUI

Demonstrație de lucru la un război de țesut antic

<https://www.youtube.com/watch?v=KPqnA-bxk2I>

ISTORIA ȚESUTULUI

- ☼ Primele războaie de țesut necesitau unul sau două persoane pentru a lucra la ele.
- ☼ Până în 700 d.Hr. războaiele de țesut verticale și orizontale puteau fi găsite în Asia, Africa și Europa.
- ☼ În acea perioadă a apărut și războiul de țesut în groapă cu pedale pentru acționarea itelor. Acest tip de război de țesut a apărut prima dată în Siria, Iran și în părțile islamice din Africa de Est.
- ☼ Multe religii au recunoscut importanța țesutului.
- ☼ Biblia face referire la războiul de țesut și la țesut de mai multe ori.
- ☼ Credincioșilor li se cerea de către Islam să fie acoperiți din cap până la glezne ceea ce a dus la creșterea cererii pentru pânze.
- ☼ În Africa, bogații purtau haine de bumbac în timp ce săracii trebuiau să poarte lână.

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

- ☼ Termenul *iconografie* include toate descoperirile arheologice ale reprezentărilor iconografice, cum sunt tablourile, sculpturile, mozaicurile, reprezentări figurative sau de altă natură de pe monezi, etc.
- ☼ Iconografia este una dintre principalele surse de informații despre textilele antice și despre producția lor, tehnicile folosite și de asemenea aspectele sociale ale țesutului.
- ☼ Iconografia este și o sursă de cunoașterea a modei și hainelor antice. De exemplu, îmbrăcămintea purtată de femeile Minoiane era foarte diferită de îmbrăcămintea purtată de femeile din Grecia secolului al V-lea î.Hr.

<https://artextiles.org/en/content/iconography>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

- De obicei, informațiile iconografice sunt dublate de cele scrise pentru a extrage detaliile despre textilele antice, precum tipurile de materiale, calitatea acestora și croitul necesar pentru producerea fiecărui tip de îmbrăcăminte.
- Putem găsi informații și despre culori (ex. din picturile murale antice ce prezentau indivizi îmbrăcați) și tehnicile de înfrumusețare a materialelor. De exemplu, în perioada clasică, pe lângă marginile decorate cu modele geometrice apar și alte elemente decorative precum ciucurii, pliseuri și decorațiuni metalice aplicate.
- În plus, putem diferenția între textile groase și grele și textile subțiri și transparente care permiteau vederea corpului uman. Astfel de îmbrăcăminte transparentă este reprezentată în picturile murale din Akrotiri și de mai multe picturi de pe vase din perioada Clasică.

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

"Fresca campstool "

Fresca din Cnossos restaurată
parțial

<https://giacobbegiusti9.wordpress.com/category/national-archaeological-museum-athens/>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

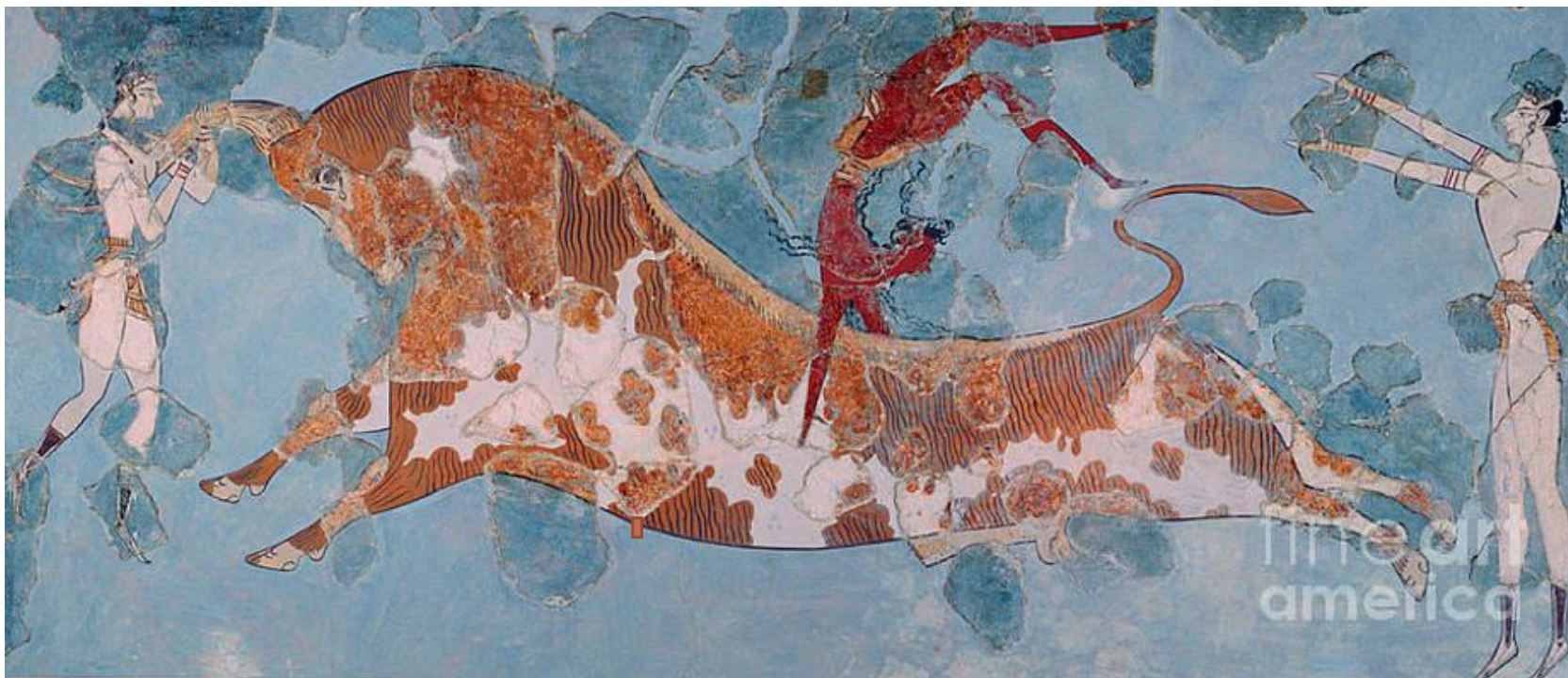
Fresca “Prințul crinilor”,
Civilizația Minoiană, Cnossos
(1550-1450 î.Hr.)

Reconstrucție cu piese
originale – Muzeul Arheologic
din Heraklion

[https://giacobbegiusti9.wordpress.com
/category/national-archaeological-
museum-athens/](https://giacobbegiusti9.wordpress.com/category/national-archaeological-museum-athens/)

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Taur sărind sau Fresca Toreador, peretele de est al palatului din Cnossos
Civilizația Minoiană,
Cnossos (circa 1400 î.Hr.)
Muzeul Arheologic din Heraklion

<https://smarthistory.org/bull-leaping-fresco/>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Băieți boxând (posibil fete) și Fresca cu
gazele din Akrotiri, Fira (Santorini)
Muzeul Național de Arheologie din Atena

https://en.wikipedia.org/wiki/Wall_Paintings_of_Thera

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Culegător de șofran
Frescă din Akrotiri, Fira(Santorini)

https://en.wikipedia.org/wiki/Wall_Paintings_of_Thera

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Casa doamnelor
Frescă din Akrotiri, Fira(Santorini)
Circa 1700 î.Hr.

Muzeul de preistorie al Firei, Santorini

<http://www.fira-santorini.com/prehistoric-thera-museum-photos.html>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Oraș Cicladic
Frescă din Akrotiri, Fira
(Santorini)

https://en.wikipedia.org/wiki/Wall_Paintings_of_Thera

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Statui funerare din marmură
ale unei fecioare și ale unei
fetițe (Atena)
(circa 320 î.Hr.)

Metropolitan Museum of Art
New York

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/254508>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

Statuia Peplos Kore
Atena (circa 530 î.Hr.)
Muzeul Acropole

<https://theacropolismuseum.gr/en/statue-kore-peplos-kore>

ISTORIA ȚESUTULUI

Terracotta bell-krater
(bol pentru amestecarea vinului cu
apă)
Atena, circa. 440 î.Hr.

Metropolitan Museum of Art
New York

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/252973>

ISTORIA ȚESUTULUI

Stânga: Una dintre cele 6 Cariatide, furate de Lordul Elgin (începutul secolului al XIX-lea) din Erechteion, expusă la British Museum

Dreapta: Copii ale cariatidelor expuse la Muzeul Acropole, Atena

<https://en.wikipedia.org/wiki/Caryatid>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

- ✿ În plus, iconografia oferă informații despre alte întrebuințări ale textilelor, în afară de îmbrăcăminte. Textilele erau fabricate în diferite forme pentru diferite nevoi, cum sunt containere, lenjerii de pat, covoare, corturi, vele, etc.
- ✿ Iconografia ne informează despre problemele tehnice din producția de textile. De exemplu, torsul era tema favorită a pictorilor de vase din primul mileniu î.Hr. și mai mult a celor din perioada clasică. Țesutul pe un război cu greutate sau la un război mic portabil erau mai rar prezentate de arta antică. Cu toate acestea, sunt reprezentări ale scenelor de producție textilă cu femei executând diferite etape din producerea de pânză.

<https://artextiles.org/en/content/iconography>

ISTORIA ȚESUTULUI- ICONOGRAFIA

- ❖ Studiul și interpretarea iconografiei nu a fost întotdeauna prea directă. Sunt momente în care elementele iconografice cu pot fi recunoscute pentru că depind de convențiile artistice ale perioadei de studiu respective.
- ❖ De exemplu, anumite motive de pe obiectele de îmbrăcăminte pot fi greu de înțeles sau am putea să nu fim capabili să recunoaștem o tehnică specifică de țesut în textilele prezentate, așa cum este cazul cu grilele de linii diagonale. Asemenea motive pot indica țesere twill sau în pătrate.

ISTORIA TEXTILELOR

Partea A: scena centrală
Muzeul de artă, Rhode Island School of
Design, Providence

[RISD 25.087](#)

[Perseus Digital Library Image](#)

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/image?img=1990.03.0191>

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ *Sursele scrise* oferă o gamă largă de informații despre textilele Greciei Antice.
- ☼ În funcție de natura lor, textele și inscripțiile descriu utilizarea, și foarte rar procesarea materiilor prime, funcția ustensilelor textile, culorile și modelele de pe materiale, caracteristicile textilelor cum sunt modelele decorative, tehnicile și tratamentele de înfrumusețare.
- ☼ Sursele clasice scrise pot fi împărțite în texte literare, manuale tehnice specifice și documente administrative.
- ☼ Plato folosește scenele de țesut și tors ca metafore pentru a ilustra explicit anumite subiecte. Istoricii, precum Herodot și Xenofon oferă informații despre tipurile de îmbrăcăminte și decorațiuni. Filosoful Teofrast oferă informații valoroase despre vopselele pentru textile. În piesele lui Aristofan găsim informații despre producția de textile și despre comerț. Mai multe informații pot fi găsite în mai multe alte surse scrise despre teatru, discurs politic și juridic, poezie, filozofie și istorie.

<https://artextiles.org/en/content/written-sources>

ISTORIA TEXTILELOR

- ✿ Inscripțiile constituie o altă sursă de informații despre producția și tehnologia textilă. Aceste sunt importante în special pentru studiul organizării sociale, oferind numeroși termeni de ocupații legate de textile și de asemenea oferă informații despre schimbul și comerțul cu materii prime și produse finite. De exemplu, inscripția votivă din secolul al IV-lea î.Hr. adresată lui Artemis Brauronia oferă în special informații despre materiile prime, tipuri de îmbrăcăminte, culori și diferite tehnici decorative.
- ✿ Cu toate acestea, pentru a evita neînțelegerile cauzate de polisemiile terminologiei tehnice în greacă și din cauza evoluției sensurilor cuvintelor de-a lungul timpului, cititorul modern trebuie să fie foarte atent când interpretează mai mulți termeni.

<https://artextiles.org/en/content/written-sources>

ISTORIA TEXTILELOR

“Vino să țeși”
Un program
educațional al Muzeului
Mătăsii din Soufli,
Tracia, Grecia

Fundația culturală Piraeus
Group
Year: 2010

In

Lână

Oaie

Textile

Λινάρι

Μαλλί

Πρόβατο

Ύφασμα

Σύμβολα της Γραμμικής Β.

Simboluri în Linear B (limbă)

ISTORIA TEXTILELOR

- ❁ Rămășițele de textile sunt foarte rare pe sit-urile arheologice în comparație cu artefactele mai durabile, cum sunt cele din ceramică sau metal.
- ❁ Aceste sunt foarte efemere și din cauza fragilității lor pot supraviețui în formă bună doar în condiții foarte bune.
- ❁ Din păcate, aceste sunt descoperite cel mai adesea în cripte sau morminte unde au fost expuse câteva mii de ani umidității, temperaturilor extreme, ciupercilor și microbilor.
- ❁ În Europa textilele conservate sunt destul de rare.

(Cybulska & Maik, 2007)

ISTORIA TEXTILELOR

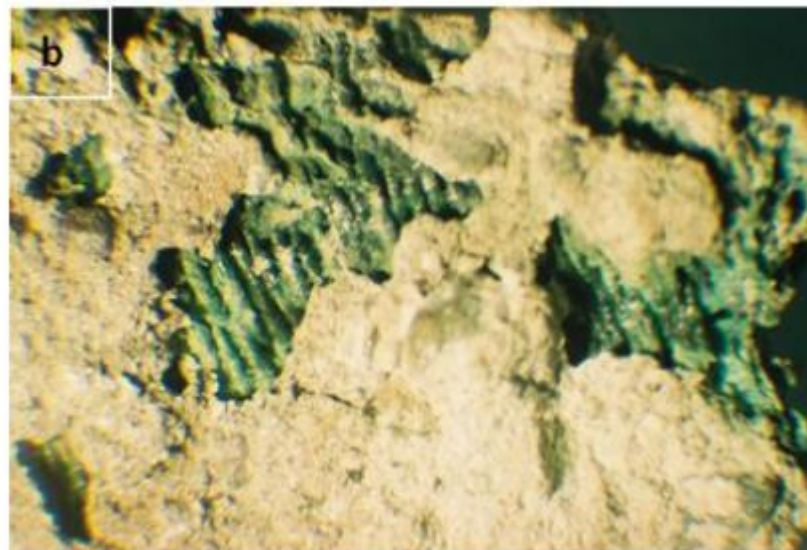
- ❁ Europa Centrală și Est Mediteraneană între anii 1000 și 400 î.Hr. a fost o zonă cu schimbări dinamice, caracterizată de mișcările oamenilor și a mărfurilor, producerea de bogății, creșterea urbanismului, a mobilității și a specializării pe anumite meșteșuguri.
- ❁ Susanna Harris (2012) a introdus termenul „cultura pânzei” bazat pe ideea că toate societățile folosesc materiale de tipul pânzei, dar felul în care le folosesc este specific fiecărei culturi.
- ❁ Cu toate că descoperirile arheologice de textile în Europa Mediteraneană sunt rare, acele fragmente care sunt totuși găsite sunt în formă mineralizată.

Gleba, 2017

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Cu toate că, condițiile meteo din Grecia nu au fost în general în favoarea conservării materialelor organice, sunt condiții care pot încetini deteriorarea considerabil.
- ☼ De exemplu, prezența unui alt material (precum metalul) poate ajuta la conservarea textilelor (mineralizare) la fel cum arderea parțială a textilelor produce carbonizarea acestora.
- ☼ Procesul conservării textilelor în asociere cu un obiect metalic (mai rar cu un obiect ceramic) este cunoscută sub denumirea de **mineralizare**. Asemenea materiale au fost descoperite în Kalyvia (sec. V î.Hr.), și în Glyphada (secolele III și IV d.Hr.) (*Spantidaki & Moulhérat, 2004; Moulhérat & Spantidaki, 2007*).
- ☼ Asemănător în timpul procesului de **carbonizare** fibrele textile se transformă în carbon; este o reacție chimică ireversibilă de ardere incompletă, asemănătoare cu transformarea lemnului în cărbune. (*Ryder, 2000*).

ISTORIA TEXTILELOR

Fragmente de textile: a. imaginea completă, b. detalii

Investigațiile sub microscopul optic a subliniat elementele structurale ale materialului textil.

<https://textilerestorationconservation.com/2016/09/08/mineralization-textiles-archaeological-context-case-study/>

ISTORIA TEXTILELOR

McDonald Institute for
Archaeological Research,
University of Cambridge

Gleba, 2017

Figure 2. An iron dress pin with several different mineralised textiles preserved in layers (image: Margarita Gleba).

ISTORIA TEXTILELOR

Societatea pentru promovarea studiilor
elene și Școala Britanică din Atena

Spantidaki & Margariti, 2017

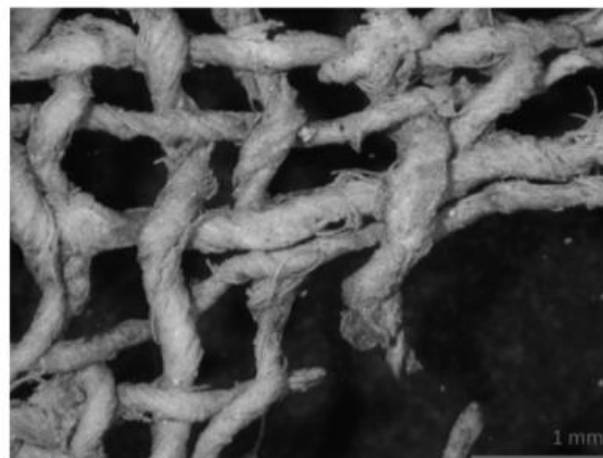

58. Amorgos: rope fragment from a fourth-century AD carbonized find. © Christina Margariti.

INSTRUMENTE ANTICE DE ȚESUT

Societatea pentru promovarea studiilor
elene și Școala Britanică din Atena

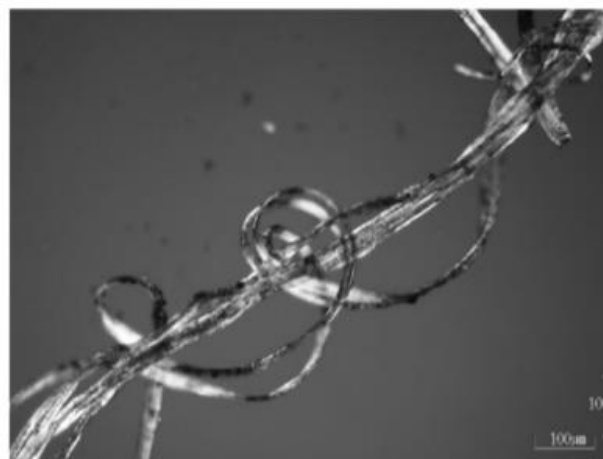
Spantidaki & Margariti, 2017

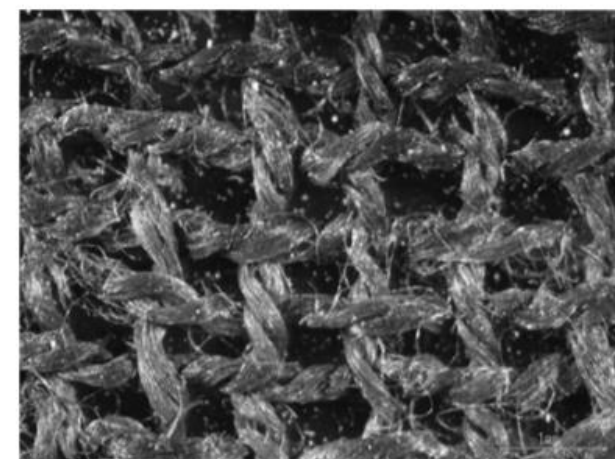
62. Marathon: example of very tightly spun threads from a fifth-century BC fabric. © ARTEX.

63. Mycenae: detail of fabric (inv. no. 15863) showing a splicing joint. © ARTEX.

64. Kerameikos: spliced threads found on one of the fifth-century BC textiles, viewed through an optical microscope. © ARTEX.

65. Thebes: stereoscope image of the S-twisted threads of a 13th-century BC fabric. © ARTEX.

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Formațiuni mineralizate sunt descoperite de obicei pe obiecte funerare din fier sau bronz care au fost amplasate în apropierea textilelor.
- ☼ Acestea sunt comune, în special, ornamentelor personale, cum sunt acele și curelele.
- ☼ Aceste urme tot oferă o cantitate considerabilă de informații despre structura textilelor antice, inclusiv despre parametrii tehnici variați ai acestora
- ☼ Folosind metode avansate, precum scanarea electronilor microscopici, devine posibil să identificăm natura fibrei.

(Gleba 2008, 2014)

ISTORIA TEXTILELOR

Institutul McDonald pentru
cercetare arheologică,
Universitatea Cambridge

Gleba, 2017

Figure 9. Selection of tabbies from Greece: top left and right) Knossos, eighth century BC; bottom left) Eretria, seventh century BC; bottom right) Athens, Koropi, fifth century BC (images: top left and right and bottom left) Margarita Gleba with permission of the British School at Athens; bottom right) Margarita Gleba with permission of the V&A).

ISTORIA TEXTILELOR

Institutul McDonald pentru
cercetare arheologică,
Universitatea Cambridge

Gleba, 2017

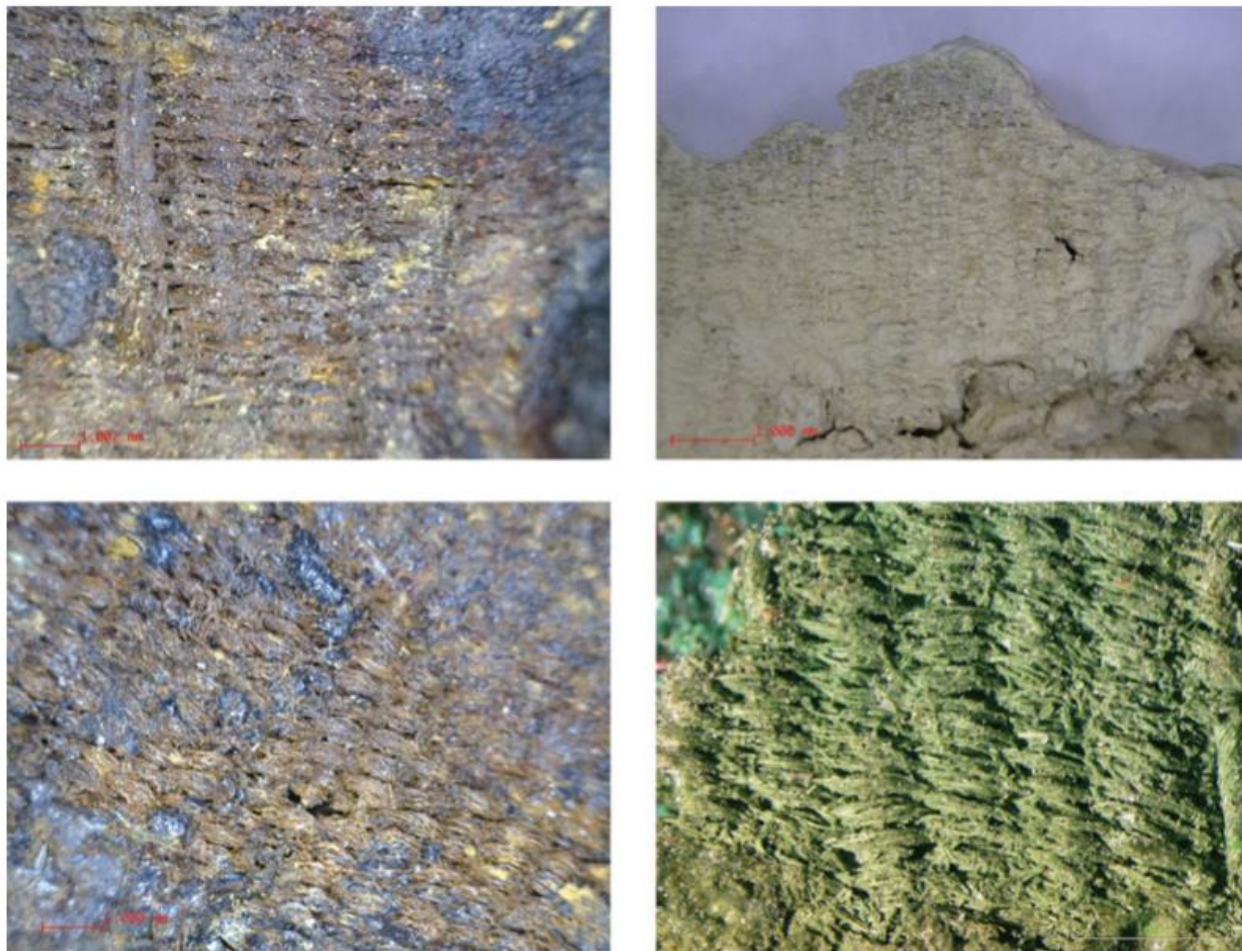

Figure 10. Selection of weft-faced tabbies from Greece: top left) Knossos, eighth century BC; top right) Eretria, seventh century BC; bottom left) Karabournaki, sixth century BC; bottom right) Corfu, sixth century BC (images: top left and right) Margarita Gleba with permission of the British School at Athens; bottom left) Joanne Cutler and Margarita Gleba; taken courtesy of the Trustees of the British Museum; bottom right) Artex).

ISTORIA TEXTILELOR

- ✿ În Grecia, mai mulți ani s-a considerat că nu vor fi descoperiri semnificative de textile arheologice din cauza climatului care nu favoriza conservarea textilelor. Cele câteva descoperiri arheologice de textile antice de la mijlocul secolului al XX-lea (ex. materialul din Eleusis) au confirmat aceste păreri.
- ✿ Totuși, asta s-a schimbat odată cu excavările făcute pentru construirea metroului din Atena, când s-au descoperit materiale arheologice. Aceste textile erau fragmente mici, conservate cel mai adesea în stare minerală mulțumită contactului acestora cu obiecte metalice. Analizele științifice ale acestor textile mineralizate (ce combinau microscopul optic cu scanarea) ne-au permis să identificăm chiar și fibrele materialului.
- ✿ Astfel, astăzi, avem peste 100 materiale din Grecia ce datează din perioada Neoliticului până în era Bizantină.

<https://artextiles.org/en/content/conditions-preservation>

ISTORIA TEXTILELOR

Construirea metroului din Atena a dus la excavări arheologice la scară largă în Atena, pe o suprafață de 79.000 m², și au dezvăluit mai mult de 50.000 articole antice.

Ministru grec al Culturii a avertizat arhitecții metroului asupra prezenței masive de antichități ce se găsesc în subsolul din Atena și i-a obligat să conserve aceste obiecte.

Astăzi, obiectele sunt expuse pentru public în 6 stații de metrou, invitând astfel fiecare pasager grăbit să le studieze și să le admire.

https://www.ametro.gr/?page_id=4229&lang=en.

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Cu toate că numărul de descoperiri a crescut, gama găsită nu este reprezentativă pentru producția de textile în Grecia antică și nici pentru textilele cotidiene dat fiind faptul că toate textilele găsite în Grecia provin dintr-un context funerar. Astfel, avem acces la un subgrup specific al producției de textile în Grecia antică.
- ☼ Materialele descoperite reprezintă un tip specific de textile (funerare), folosite pentru a însoți decedatul în lumea de dincolo. Caracteristicile acestora prezintă specificitatea hainelor de înmormântare din acele vremuri, care uneori erau dictate prin lege. Astfel, observăm o anumită uniformitate, de exemplu în ceea ce privește materiile prime, în tehnicile de tors și țesut.

<https://artextiles.org/en/content/conditions-preservation>

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Cele mai vechi textile descoperite în Grecia, au fost găsite alături de alte obiecte datând din anul 6000 î.Hr. În timpul săpăturilor ce continuă și astăzi de la Peștera Drakaina de pe Insula Cefalonia, săpături organizate de Ministerul elen al Culturii, Forul de Paleontologie și Speologie sub conducerea Georgiei Stratouli (*Inkefalonía 2012; Drakaina Cave 2013*).
- ☼ În plus, fragmente textile au fost conservate în arme și unelte din piatră din perioada Neoliticului în Tesalia (*Apostolaki 1999*).
- ☼ Asemănător, un ac din mileniul IV î.Hr. găsit în Methoni, sudul Greciei, încă mai conținea un fir din fibre vegetale (*Myrtsioti, 2015*).
- ☼ Materiale au fost descoperite și în așezarea preistorică de la Akrotiri (ca. 2.500-1.650 î.Hr.) (*Spantidaki & Moulhérat, 2012*), fragmentele textile Miceniene din secolul al XIII-lea î.Hr. recuperate din Teba (*Margariti et al., 2010*), și descoperirile recente ale unui obiecte textil și a le unei funii datând din secolul al VIII-lea d.Hr. din Katapola pe Insula Amorgos (*Alexiou et al. 2017*).

ISTORIA TEXTILELOR

Table 2. Iron Age textiles of Greece: weft-faced tabbies (x indicates presence; – indicates absence. N.B.: more than one textile with these features has been found at many of the sites listed).

Site	Cultural region	Date	Weft-faced tabby	Weft thread count over 50 threads/centimetre	Weft shows weak or no twist	Source
Lefkandi	Euboea	tenth–ninth centuries BC	x	x	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 191
Stamna	Aitolia	tenth century BC	x	x	x	Kolonas <i>et al.</i> in press
Athens	Attica	ninth century BC	x	x	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 194
Knossos	Crete	tenth–seventh centuries BC	x	x	x	Cocking 1996 ; Gleba—unpublished data
Kerkyra/Corfu	Corfu	seventh century BC	x	x	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 191
Argos	Argolid	seventh century BC	x	–	x	Margariti & Papadimitriou 2014
Vergina	Macedonia	sixth century BC	x	–	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 195
Karabournaki	Macedonia	sixth century BC	x	x	x	Cutler & Gleba 2014
Kamatero	Attica	fifth century BC	x	x	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 198
Kalyvia	Attica	fifth century BC	x	x	x	Spantidaki & Moulhéat 2012 : 198

Institutul McDonald pentru
cercetare arheologică,
Universitatea Cambridge

Gleba, 2017

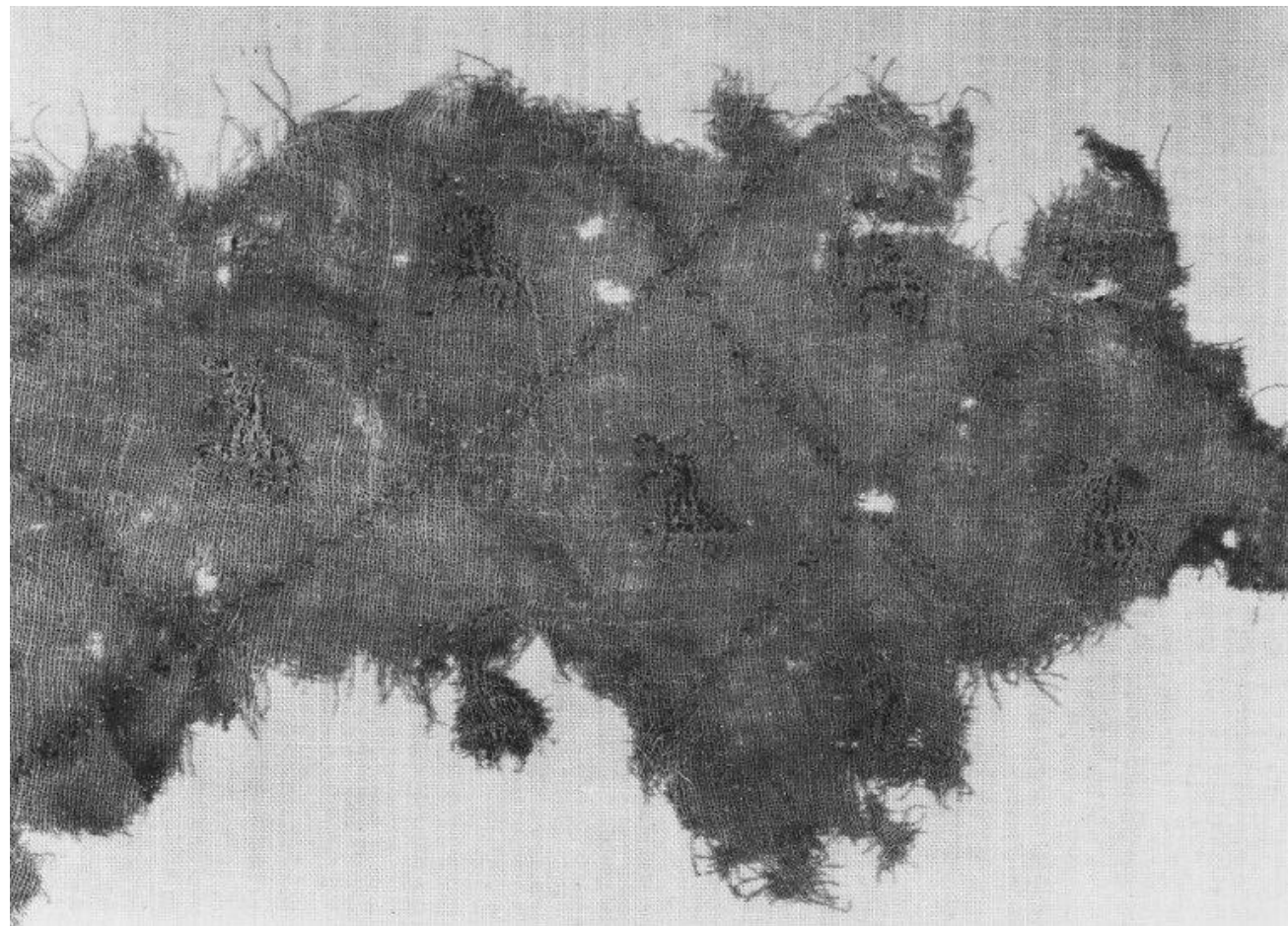
ISTORIA TEXTILELOR

- ❁ Fiecare obiect textil descoperit se adaugă cunoștințelor noastre despre materialele și tehnicile folosite.
- ❁ Descoperirea fragmentelor din Koropi, în apropierea Atenei, au arătat că grecii au folosit tehnici de brodat, un lucru de care mulți cercetători s-au îndoit. Modelul materialului este sub forma unui pătrat cu lei mici în mijlocul fiecărui romb. Firele erau fiecare filate în Z iar firele de aur și argint ale broderiei au fost înfășurate în jurul unei fibre centrale (posibil mătase sau in). Fragmentele au fost vopsite cu verde, și tipul de țesut era de tapiserie sau simplu. Aceste fragmente au fost datate 500-440 î.Hr. și se găsesc acum la Victoria and Albert Museum în Londra.
- ❁ Lâna și inul sunt cele mai comune (dar nu singurele) materiale găsite. La Kastelli Khania, în Creta, a fost descoperită o mică fundă carbonizată din in, păr de capră și (posibil) fibre de urzică. Situl datează din Epoca Fierului (*Moulherat, C. & Spantidaki, 2009*).

ISTORIA TEXTILELOR

Fragmente textile datate de la
începutul secolului al V-lea
î.Hr., din Koropi, în apropierea
Atenei, Grecia.

Prin amabilitatea Victoria & Albert
Museum, Londra, acc. nT.220 to B-
1953o.

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/134-6-ancient-greek-textiles>

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Alte textile provin din cercetarea, în anul 1936 a unui mormânt (numărul 35 HTR 73) în cimitirul Kerameikos din Atena. Într-un sarcofag, un vas de cupru a fost descoperit învelit în paie și având fâșii mov. În vas se găseau fragmente de textile decorate cu dungi având culoarea mov în capete. Unele fragmente erau de țesătură simplă, iar altele cu față de băteală. Unele fragmente aveau margini și capete drepte, ceea ce indică că a fost țesut pe un război de țesut amplasat în picioare, posibil un război cu greutate. Primele analize au indicat că materialul era mătase, dar cele mai noi analize arată material fibros și posibil fibre de bumbac. Fragmentele au fost datate 430-400 î.Hr.

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/134-6-ancient-greek-textiles>

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Cea mai renumită descoperire recentă este probabil cea a unei textile funerare găsită în Mormântul Regal din Vergina datând din secolul al IV-lea î.Hr. Acest mormânt este asociat cu Regele Filip al Macedoniei, tatăl lui Alexandru cel Mare. Fragmentele unei tapiserii de lână au fost descoperite în anticamera mormântului. În centrul fragmentului este prezent un model floral cu două păsări; marginea are meandre. Materialul a fost țesut cu fir de aur și cu fir vopsit în mov. Firele de aur păreau „benzi tăiate fără vreun indiciu că au fost filate în jurul unui centru” (*Andrianou, 2012*).

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/134-6-ancient-greek-textiles>

ISTORIA TEXTILELOR

Pânză purpurie decorată
cu aur din larnaxul lui
Meda (urnă de cenușă)

<http://aigai.gr/www.aigai.gr/en/explore/museum/royal/grave/of/philip/aiges/vergina.html>

ISTORIA TEXTILELOR

- ✿ În 1875 au fost găsite textile în grămezile funerare, numite Cei 7 Frați, în apropiere de Kertch în Crimeea. Aceste grămezi sunt asociate cu colonia greacă la Marea Neagră, Panticapaeum (cunoscută și drept Pantikapaion).
- ✿ Cincizeci de fragmente de textile mari de lână au fost descoperite aici. Acestea erau formate din cel puțin 11 bucăți lungi cusute împreună, pictate în roșu, negru și maro, prezentând scene cu femei fugind, războinici și cel puțin două căruțe trase de cai.
- ✿ Pe textile se identifică câteva nume scrise în limba greacă. Se pot distinge numele Atena, Nike, Iocasta, Phaedra și Mopsus. S-a speculat că aceasta probabil a fost o tapiserie de perete, posibil o imitație a unei tapiserii mai scumpe, înainte de a fi folosită ca giulgiu (*von Hofsten, 2011*). Aceasta a fost reparată cu grijă la un moment dat.

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/134-6-ancient-greek-textiles>

ISTORIA TEXTILELOR

- ✿ În plus, în sarcofag, peste picioarele cadavrului s-au găsit mai multe fragmente textile. Acestea au făcut parte dintr-o tapiserie de lână decorată cu rațe policrome pe un fundal roșu. Capete de cerbi decorau marginea. Pe baza artefactelor găsite în mormânt s-a stabilit că acestea sunt de la începutul secolului al IV-lea î.Hr.

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/134-6-ancient-greek-textiles>

ISTORIA TEXTILELOR

- Analizele recente ale textilelor din Epoca de Piatră din Italia și Grecia indică faptul că, în ciuda tehnologiilor similare ale acelor vremuri, Italia împărtășea cultura textilelor din Europa Centrală, în timp ce Grecia urma tradiția producerii de textile din Orientul Apropiat.
- Printre cele mai cunoscute exemple de obiecte conservate aproape complet sunt mantiile și îmbrăcămintea ce seamănă cu tunica descoperite în Verucchio, pe partea Adriatică a Italiei de Nord (*Staufer, 2012*). În timp ce o astfel de conservare organică este relativ rară, urme de textile mineralizate pe obiecte de metal găsite în morminte sunt mai comune decât se credea înainte.

ISTORIA TEXTILELOR

- ☼ Cu toate acestea, așa cum am menționat anterior, informațiile despre varietatea de materiale și obiecte de îmbrăcăminte folosite în viața zilnică sunt disponibile prin textele antice și iconografie.

ISTORIA TEXTILELOR

O scurtă introducere în conservarea obiectelor
textile de artă
video

<https://www.youtube.com/watch?v=wyS-azf6BEA&feature=youtu.be>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- La început oamenii țeseau fâșii înguste cu mâna, legând un capăt de brâu. Acest tip de țesut a rămas comun pentru o perioadă lungă de timp în Asia Centrală, unde oamenii erau nomazi și nu puteau transporta cu ei războaie de țesut mari și grele.
- De-a lungul timpului, anumite instrumente de bază folosite în crearea textilelor complexe au rămas constante, cum sunt cele folosite pentru tors: fuse de lemn (bețe fine de lemn) și fuse cu spirale de ceramică (discuri legate cu ață de fus).

<https://artextiles.org/en/node/189>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ☼ Primii oameni au făcut funii și au țesut plase pentru a supraviețui. Astfel, cel mai vechi instrument de țesut, fusul, a apărut și astfel a fost creat țesutul.
- ☼ Cu timpul, aptitudinile includeau cultivarea și procesarea fibrelor vegetale, torsul, țesutul și vopsirea.
- ☼ Principalele instrumente folosite în perioada antică erau:
 - ✓ Fusele
 - ✓ Acele făcute din diferite materiale precum os, fildeș și metal
 - ✓ Războaie de țesut orizontale și verticale
 - ✓ Suveici
 - ✓ Piepteni pentru scărmanat
 - ✓ Vase
 - ✓ Bobine

INSTRUMENTE DE ȚESUT

Greutate pentru
războiul din Grecia
Antică

Greutate pentru
războiul din Grecia
Antică

Greutate în formă
de disc pentru
războiul din Grecia
Antică

Bobină din
Grecia Antică

Spirală conică din
Grecia Antică

<https://trc-leiden.nl/trc-digital-exhibition/index.php/ancient-greek-loom-weights/item/140-digital-catalogue>

Centrul pentru studierea textilelor din Leiden găzduiește 11 greutateți pentru războiul de țesut din Grecia Antică, și un număr mic, bobine și spirale antice

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ Principalele instrumente folosite în antichitate au continuat să fie folosite în timp ce variații ale concepțiilor tehnologice de bază: firul era tors pe *fus* și materialul era *țesut pe războiul de țesut*.
- ❁ Producția de textile în Antichitate era un meșteșug complex ce consuma mult timp și necesita cunoștințe specifice și o varietate de instrumente.
- ❁ Instrumentele textile antice, produse din lut, piatră sau os sunt probabil cea mai importantă sursă arheologică cu privire la producția textilă antică.
- ❁ Acestea sunt descoperite în săpături arheologice și sunt studiate de specialiști folosind metode analitice specifice.
- ❁ Această informație vine în completarea celorlalte surse, precum cele scrise, iconografice, date etnografice și descoperirile de textile antice, care sunt destul de rare din cauza naturii organice a acestora.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

Instrumentele pot fi diferențiate în funcție de stadiul producției textile.

1. *Procesarea materiilor prime:*

- ☼ Instrumente precum *foarfeci* pentru tunsul oilor (kouris), *bețe* pentru a bate materialul și pentru a separa fibrele și *piepteni* pentru pieptănatul lânii și inului pot fi incluse în această categorie.

<https://artextiles.org/en/node/189>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

2. *Producerea firului:*

- 🌀 Torsul este procedeul prin care fibrele sunt răsucite pentru a produce un fir continuu și solid pentru a fi folosit în războiul de țesut.
- 🌀 La începuturi, torsul se producea cel mai probabil manual, fără instrumente. Totuși, folosirea instrumentelor permite producerea firului într-un timp mai scurt.
- 🌀 Cele mai uzuale instrumente pentru producerea aței, în Grecia Antică, erau :
 - ✓ Fusul (*atraktos*),
 - ✓ Furca (*hēlakatē*) și
 - ✓ Spirala pentru fus (*sphondylos*).

<https://artextiles.org/en/node/189>

INSTRUMENTE DE ȚESUT -FUSUL

- ❁ *Fusul* este un băț simplu de lemn la capătul căruia se introduce spirala, o greutate circulară perforată din lut, piatră, os sau lemn.
- ❁ În Grecia, torsul se face aproximativ la fel din preistorie și până în zilele noastre. Implică luarea unor fibre din furcă, întinderea acestora între degete și în același timp răsucirea acestora pe fus. Prin dubla mișcare a fusului și a degetelor, fibrele sunt întinse și răsucite formând astfel un fir solid, ce este înfășurat în jurul fusului.

<https://artextiles.org/en/node/189>

Spirale pentru fus și vergea din os

INSTRUMENTE DE ȚESUT -FUSUL

- ☼ Sunt diferite variații ale acestui instrument în perioade și în culturi diferite. Uneori găsim spirala în partea de jos, de mijloc sau în partea de sus a fusului. În plus spirala era făcută din diferite materiale precum lut, piatră, os sau lemn și avea diferite forme: conică, cilindrică, sferică și de multe ori în forma unui disc circular subțire.
- ☼ În plus, studiile etnografice arată că torsul se practica prin folosirea anumitor gesturi în fiecare societate: de exemplu, fusul în loc să plutească în aer, poate fi poziționat pe jos, într-un castron sau pe coapsa persoanei care toarce și să fie rotit într-o poziție de sprijin.

<https://artextiles.org/en/node/189>

INSTRUMENTE DE ȚESUT - FUSUL ȘI VERGEAUA DIN OS

- ❁ Spiralele sunt mici piese ceramice în formă de disc folosite pentru filarea fibrelor libere în ață. Gradual, persoana adaugă fibre libere de bumbac pe fus și le răsucește precum un capac.
- ❁ Acestea puteau fi decorate cu diverse motive, elemente naturale (soare, floare, etc.) sau forme geometrice.
- ❁ Vergeaua din os (sculptată sau simplă) este un alt instrument elaborat de țesut. Vârfurile ascuțite erau folosite pentru a ridica anumite fire de urzeală pentru a forma modelul iar partea lată era folosită pentru a îndesa băteala.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ Din preistorie, spiralele din Troia și Acropole din Atena erau faimoase pentru calitate și decorațiuni. Greutatea și diametrul acestora depinde de grosimea dorită a firelor.
- ❁ Fusele antice găsite sunt rare în Grecia pentru că acestea erau făcute din lemn care foarte rar s-a conservat.
- ❁ Cu toate acestea, două fuse din os datate secolul al IV-lea î.Hr au fost descoperite în Kerameikos.
- ❁ Acestea puteau fi fabricate din materiale prețioase precum fildeș și argint precum binecunoscutele „furcile din argint” din Grecia lui Homer.

<https://artextiles.org/en/node/189>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ *Furca* este bățul în formă de furculiță ce ține materiile prime pentru tors. Mărimea acesteia diferă în funcție de materia primă. În general, furca folosită pentru lână este mai scurtă decât cea folosită pentru in sau fibre vegetale.
- ❁ Materiile prime, firele și instrumentele erau transportate și depozitate în coșuri (*kalathos*, *talaros*). Din cauza faptului că erau produse din materiale organice, acestea se găsesc foarte rar în săpături. Cu toate astea, modele de coșuri ceramice din secolul al IX-lea î.Hr. sunt expuse la Muzeul Agorei.
- ❁ Un alt instrument reprezentat în iconografia antică este *epinētron*, o protecție ceramică pentru genunchi de formă semi-cilindrică și cu suprafață poroasă. Este poziționată pe coapsă și era folosită pentru răsucirea fibrelor pe suprafața ei pentru a face, prima dată, un fir aspru ce va fi apoi tors pe fus.

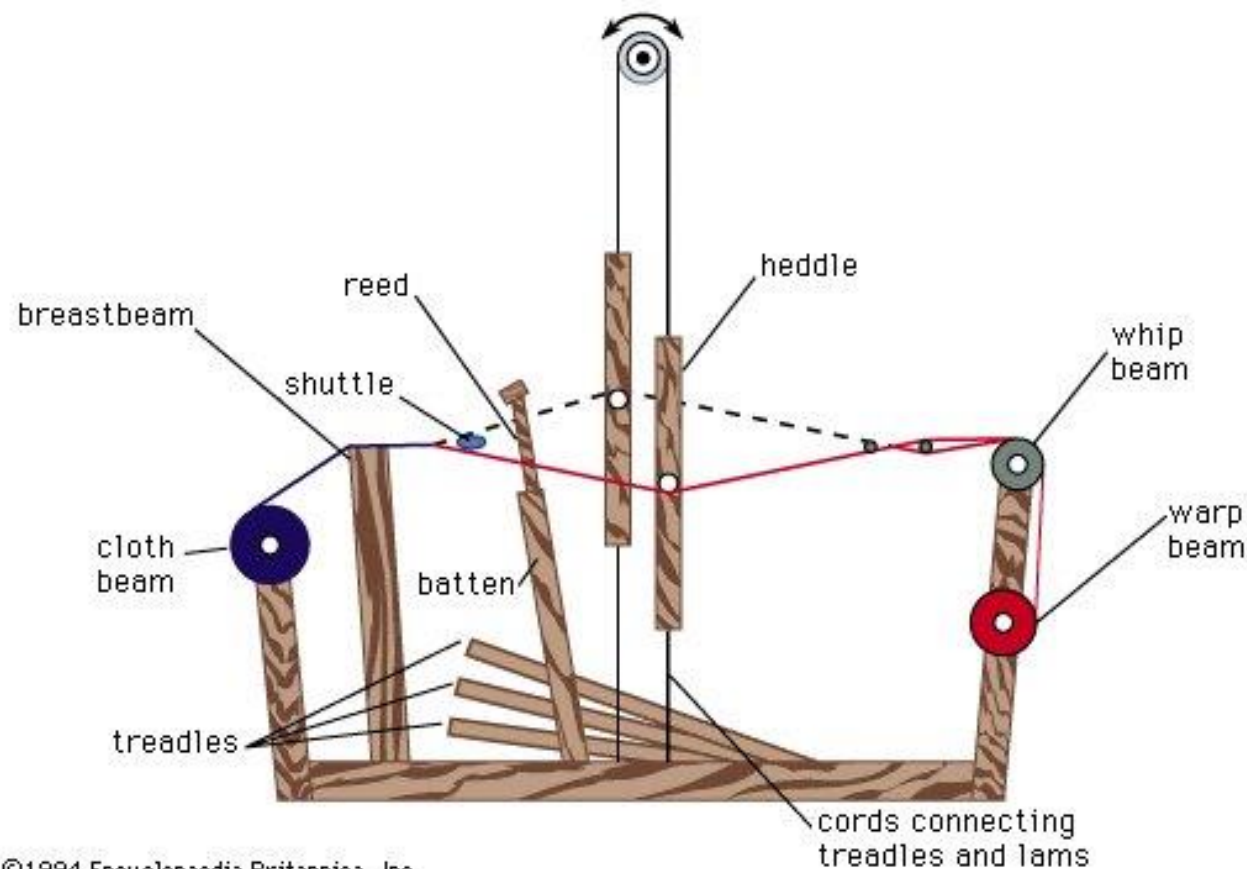
INSTRUMENTE DE ȚESUT

3. *Producția de textile:*

- ❁ Războiul de țesut este o invenție tehnologică ce facilitează întrepătrunderea urzelii cu băteala pentru a produce pânza. Concepția este că un sistem de fire, urzeala, trebuie să fie bine tensionat pentru ca celălalt sistem, firele de băteală, să fie introdus rapid printre firele de urzeală.
- ❁ În zona estică a Mediteranei s-au găsit dovezi arheologice pentru două tipuri de războaie de țesut, în funcție de perioadă și cultură: războiul orizontal și războiul vertical.

<https://artextiles.org/en/node/189>

PĂRȚILE RĂZBOIULUI DE ȚESUT

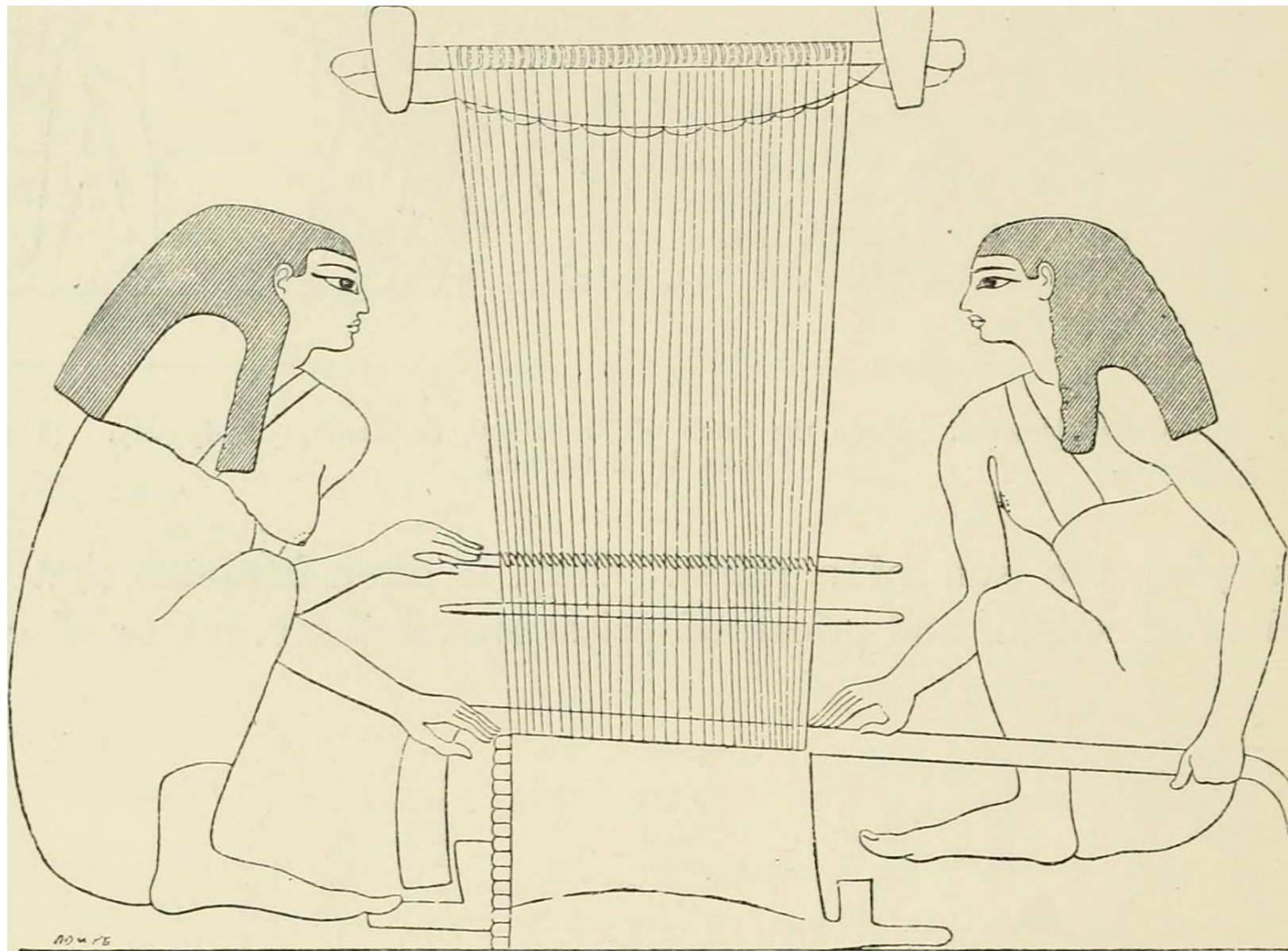

©1994 Encyclopaedia Britannica, Inc.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ✿ În jurul secolului al XVI-lea î.Hr. în Egipt a apărut războiul vertical cu două suluri încadrate de o ramă dreptunghiulară.
- ✿ Țesătorul stătea în față și lucra în partea de jos a războiului. Războiul ale cărui fire de urzeală erau tensionate cu ajutorul greutateților din piatră sau teracotă datează din secolul al XII-lea î.Hr.
- ✿ Războaiele puteau să fie și în picioare, prinse de perete iar țesătorul lucra în față acestuia. Pe măsură ce țesătura avansa, pânza era înfășurată pe un sul de sus. Mici greutateți din lut erau folosite pentru a ține capetele urzelii. Pânza produsă la aceste războaie de țesut era de calitate bună.
- ✿ Materia primă era depozitată într-un coș. O bucată aspră, semi-cilindrică de lut, numită epinetron, era folosită pentru a pregăti lâna.

Războiul de țesut vertical

<https://www.artemorbid.com/brief-history-of-weaving/?lang=en>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ În Grecia, cea mai comună tehnică de producere a textilelor era țeserea la un război de țesut cu greutateți (*histos orthios*). Cu toate acestea, în același timp se mai foloseau și alte tehnici de producerea a textilelor și fiecare necesita instrumente specifice.
- ❁ Războaiele de țesut cu greutateți folosite de greci erau dintre cele mai vechi. Probabil, primele războaie de țesut din Grecia au apărut în perioada Minoiană. Minoianii, care au trăit pe insula grecească Creta între anii 3.000 și 1.600 î.Hr., au dezvoltat o civilizație complexă, mult mai avansată decât alte societăți contemporane.
- ❁ Pe războiul de țesut folosit în Grecia, pânza se forma în partea de sus și cu ajutorul vergilor, folosite pentru a ridica și coborî diferite fire de urzeală, s-au dezvoltat posibilitățile de a crea diverse motive decorative.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ Războiul de țesut cu greutate este o construcție simplă formată din două bare de lemn (*istopodes* or *keleontes*) prinse în pământ și conectate cu ajutorul altor două bare, mai subțiri. Prima (*antion*) este poziționată în partea de sus a războiului, ea ține pânza. Cea de a doua (*kairos*) este amplasată la centru și împarte firele de urzeală pentru a crea rostul prin care se introduc firele de băteală.
- ❁ Capetele firelor de urzeală verticale erau legate de mici greutate pentru război (*laiai*) care țineau firele întinse pentru ca băteala să poată trece printre ele. Aceste greutate erau de obicei din lut sau piatră și erau de diferite mărimi și forme, impuse de factori funcționali sau culturali, sau de ambii.
- ❁ Cele mai comune forme pentru greutatele de război în Grecia Antică erau: forma piramidală, conică, trapezoidală și cea discoidală. Greutatele pentru război sunt o descoperire arheologică des întâlnită în Grecia. Datorită faptului că erau folosite sau depozitate în seturi, acestea sunt descoperite în grupuri mai mici sau mai mari.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ☼ Greutatea acestora depinde de diametru firelor de urzeală. Cu cât firele erau mai subțiri cu atât greutatea erau mai ușoare.
- ☼ Lățimea greutateilor (adică distanța dintre două greutateți) depinde de densitatea dorită pentru pânză. Cu cât această distanță era mai mare cu atât pânza era mai deschisă.
- ☼ Diferitele forme de greutateți au servit la diferite tipuri și calități de pânză. Pentru a produce un material fin și dens, țesătorii trebuiau să folosească greutateți fine și ușoare, de exemplu cele discoidale. Astfel, atunci când se descoperă o cantitate mare de greutateți foarte ușoare putem fi siguri că acestea erau folosite pentru a produce pânze fine.

INSTRUMENTE ANTICE DE ȚESUT

- ❁ Războaiele erau poziționate în picioare cu o ramă atașată de perete și cu ȣesătorul amplasat în fața acestuia. Pe măsură ce munca progresa, materialul era învelit pe sulul de sus. Mici greutateți din lut erau folosite pentru a îngreuna capetele urzelii. Pânza rezultată era de calitate foarte bună.
- ❁ Nu existau roți de tors, dar se foloseau furca, fusul și spirala.
- ❁ Materia primă era ȣinută într-un coș. Un semicilindru aspru din lut, numit epinetron era folosit pentru a pregăti lâna.
- ❁ Grecii antici foloseau un război de ȣesut vertical cu firele de urzeală legate de greutateți. Pânza se forma în partea de sus iar prin folosirea vergelelor, utile pentru ridicarea și coborârea firelor de urzeală, s-au mărit și posibilitățile pentru crearea diverselor motive decorative.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ☼ Trebuie amintit că atât războaiele verticale cât și cele orizontale aveau mai multe părți și instrumente, de obicei din lemn, care nu s-au conservat.
- ☼ Iconografia îmbogățește cunoștințele noastre despre aceste instrumente prin reprezentarea războaielor de țesut în arta arhaică și în cea clasică.
- ☼ Forma detaliată și funcția războaielor de țesut preistorice în Grecia și instrumentele acestora sunt mai puțin clare din cauza faptului iconografia Epocii Neoliticului și a Epocii de Bronz nu prezintă instrumentele necesare și scene cu producerea de textile.

INSTRUMENTE ANTICE DE ȚESUT

Partea A: război de țesut
University Museums,
Universitatea Mississippi

[Mississippi 1977.3.116](#)

[Perseus:image:1991.01.0286](#)
(tufts.edu)

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/image?img=1991.01.0286>

INSTRUMENTE DE ȚESUT

- ❁ Cu toate că nu există nici un indiciu al evoluției sau schimbărilor asupra stilului războiului de țesut folosit în Grecia, cercetările recente indică faptul că aceleași instrumente și tehnici nu au fost folosite peste tot și nici în toate perioadele.
- ❁ În Grecia antică, torsul cu fus este atestat prin iconografie, dovezi scrise și arheologice. (*Tzachili-Douskou, 1997*). Această tehnică producea fire ce variază de la fire filate ușor la cele filate foarte strâns.
- ❁ Spiralele pentru fusuri recuperate datează de la începutul perioadei neolitice. În acea perioadă principalele fibre folosite pentru țesut erau lână, părul de capră și inul (o plantă fibroasă folosită pentru a produce cearceafuri) (*Perlès, 2001*).

INSTRUMENTE DE ȚESUT- PÂNZA

- 🌀 La început, pânza era rară și valoroasă.
- 🌀 Imaginile ce prezintă femei antice Minoiane ce purtau fuste cu volane sunt înșelătoare. Din cauza dificultății în a țese fără război de țesut cel mai probabil aceste fuste nu erau făcute din pânză. Materialul folosit pentru haine trebuie să fi fost foarte puțin. Cel mai probabil războiul de țesut a crescut calitatea și a scăzut costurile producerii de pânză.
- 🌀 După inventarea războiului de țesut hainele au acoperit mai multe părți ale corpului, dar fiindcă pânza produsă în război era dreptunghiulară și hainele aveau această formă. Din moment ce țesutul era o activitate practică de femei pare foarte probabil ca o femeie să fi inventat războiul de țesut.

INSTRUMENTE DE ȚESUT- CLOTHING

- ❧ Îmbrăcămintea Minoianilor era mai elaborată, în același fel în care sunt produse hainele moderne. Spre deosebire de Grecii care i-au urmat după sute de ani, Minoianii purtau fuste și bluze croite pe măsura celui care le purta.
- ❧ Hainele bărbaților și femeilor din epoca minoică sunt descrise în arta frescelor în cadrul diferitelor aspecte ale societății, cum ar fi creșterea copiilor, ritualuri religioase și activități sociale.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

Sarcofagul de la Hagia Triada (și
detaliu - dreapta), circa 1400 î.Hr.
Piatră de calcar și frescă

Muzeul Arheologic din Heraklion

INSTRUMENTE DE ȚESUT- PÂNZA

<https://brewminate.com/ancient-minoan-burial-rituals-reading-the-hagia-triada-sarcophagus/>

- ☉ Sarcofagul Hagia Triad este singurul sarcofag din perioada minoică recunoscut ca fiind pictat în întregime.
- ☉ Una dintre laturile lungi este cea mai completă și prezintă o procesiune funerară cu purtători de ofrande și o ceremonie de libație ce prezintă șapte figuri - două femei și cinci bărbați.
- ☉ Din stânga îndepărtată, vedem o figură feminină din profil ce se uită către stânga, purtând o fustă și o bluză deschisă cu mânecă scurtă ce ține un vas cu ambele mâini în timp ce toarnă conținutul acestuia într-un vas mai mare aflat pe raft de piatră aflat între doi stâlpi. Stâlpii sunt amplasați pe două socluri bogate în linii și în partea de sus sunt ornați cu două topoare cu păsări.
- ☉ În spatele femeii care toarnă se află o altă femeie și în spatele acesteia un bărbat. A doua femeie care este de asemenea îmbrăcată sofisticat și poartă o coroană de crini, poartă pe umeri o bară pe care sunt amplasate două vase identice cu cel folosit de prima femeie pentru a turna. Bărbatul din spatele ei cântă la liră și este și el îmbrăcat sofisticat.

INSTRUMENTE DE ȚESUT

4. *Finisare:*

- ☼ Aceasta este ultima etapă în pregătirea pânzei înainte de folosirea acesteia.
- ☼ În acest stadiu, primul rol l-au avut bătătorii (*knapheis*) care au desfășurat o serie de activități în ateliere specializate folosind o varietate de instrumente. După ce materialele erau spălate și bătute cu picioarele pentru face firele moi, acestea erau lăsate la uscat. Bătătorii erau, de asemenea, responsabili cu plisarea țesăturilor cu ajutorul unei prese speciale (*ipos*) pentru a crea pliseurile permanente prezente în iconografia antică.
- ☼ În cele din urmă, tehnicile decorative folosite după țesere, precum brodatul necesitau o serie de instrumente, precum o varietate de ace de diferite mărimi (*belonis*, *rhapsis*), necesare și pentru cusut.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- 🌀 Țesutul era o tradiție importantă pentru femeile din fiecare regiune și civilizație a Greciei Antice. Textilele erau extrem de apreciate iar torsul și țesutul lânii și a inului nu erau doar abilități necesare pe care să se aibă femeile dar erau și abilități foarte respectate.
- 🌀 În cultura miceniană, țesăturile reprezentau un export major iar femeile care puteau să țeară erau foarte căutate. Țesutul era o activitate și pentru femeile cu statut important.
- 🌀 În general, în cultura Greciei Antice arta țesutului și producerea de textile era legată de femei și de gospodăriile acestora, denumite ‘*oikos*’, așa cum este reprezentată în iconografie. Astfel, sunt câteva scene reprezentând femei torcând sau țesând la război.
- 🌀 În cartea sa *Oeconomicus*, istoricul Xenofon îl prezintă pe personajul Isomakhos, cum îi explică soției sale cum funcționează gospodăria ideală. Soția ideală este asemănată cu Regina albinelor. Aceasta trebuie să le învețe pe sclave cum să toarcă și cum să țeară prin propriul exemplu.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

O placă datând din Attica secolului al VI-lea î.Hr. ce prezintă o femeie țesând la un război orizontal în timp ce o fată se joacă în spatele ei.

Muzeul național de Arheologie din Atena

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ☼ Pentru o cetățeană a Atenei, țesutul era în același timp un semn că este o soție bună, o datorie religioasă, o responsabilitate gospodărească, rolul ei tradițional și bineînțeles contribuția ei la oikos.
- ☼ Cu toate acestea, studiile relativ recente sugerează că bărbații ce se ocupau cu comerțul au participat de asemenea la fabricarea materialelor.
- ☼ În baza a surselor scrise din secolele al V-lea și al IV-lea î.Hr. Se poate sugera că existau două sfere de activitate: acasă și în ateliere.
- ☼ Acasă doar femeile, libere și sclavele, erau implicate în fiecare etapă a producției de textile, de la pregătirea materiilor prime până la croirea îmbrăcăminte în timp ce în ateliere, bărbații erau responsabili cu producția textilă.

Spantidaki, 2016

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- Producția textilă era o parte vitală a economiei romane. Textilele erau produse artizanal și exportate în lumea Mediteraneană.
- Femeile din Roma erau implicate în ultimele etape ale proceselor textile, în timp ce bărbații erau responsabili pentru activitățile fizic solicitante.
- Cardarea, pieptănatul, torsul și țesutul lânii făceau parte din activitățile gospodărești zilnice ale femeilor.
- Femeile cu venituri mijlocii sau mici puteau să își suplimenteze venitul personal sau familial prin toarcerea și prin vânzarea aței, sau prin țeserea pânzei pentru vânzare.
- Inscripțiile iconografice și epigrafice menționează că persoanele care torceau erau în principal femei. Acestea puteau fi implicate și în vânzarea textilelor.
- Bărbații erau de obicei cei care răspundeau de cântărirea cantității de lână predată zilnic.
- Acest lucru este demonstrat de picturile murale de la intrarea într-un magazin din Pompei. Pictura prezintă o femeie vânzând textile unui client și ocupându-se de magazinul din partea stângă, în timp ce bărbații lucrează cu textile în partea dreaptă.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Atelier din Pompei IX 7, 7, pictura din partea stângă a intrării, prezintă femei vânzând textile (Soprintendenza Archeologica di Pompei,

Atelier din Pompei IX 7, 7, pictura din partea dreaptă a intrării în magazin, prezintă bărbații angrenați în producția de textile (Soprintendenza Archeologica di Pompei,

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❧ În general, îmbrăcămintea din Roma Antică era formată pentru bărbați și băieți dintr-o tunică lungă până la genunchi cu mânecă scurtă sau fără mâneci și pentru femei și fete dintr-o tunică mai lungă cu mâneci.
- ❧ Majoritatea hainelor aveau formă simplă și producerea acestora necesita tăieri și croiri minime, dar toată era produsă manual și fiecare etapă necesita abilități, cunoștințe și timp.
- ❧ Torsul și țesutul erau considerate ocupații virtuozitate de către femeile romane din toate clasele sociale. Doamnele bogate, inclusiv soția lui Augustus, Livia, își puteau demonstra valorile tradiționaliste prin producerea de haine toarse acasă, dar cei mai mulți bărbați și femei, care își permiteau, cumpărau hainele de la artizani specializați.
- ❧ Se aștepta din partea mireselor aparținând castelor înalte să își producă propria îmbrăcămintă de nuntă folosind un război vertical.

Gleba & Pásztókai-Szeőke, 2013; Sebesta & Bonfante, 1994

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ Producția și comerțul cu obiecte de îmbrăcăminte și furnizarea de materii prime au contribuit major la economia Romei.
- ❁ Raportat la costul general al vieții, chiar și hainele simple păreau scumpe, și din acest motiv erau, de multe ori, reciclate pe scara socială.
- ❁ Destul de des, erau date legi destinate limitării expunerii publice a bogăției personale. Cu toate acestea, acestea nu au avut succes, pentru că elita bogată iubea hainele de lux și iubea să fie la modă.
- ❁ Materialele exotice erau disponibile dar cu un preț: mătase de Damasc, tifon translucid, haine de aur și cu broderii complicate. Erau folosiți coloranți puternici și scumpi, precum galbenul din șofran și purpura Tyriană.
- ❁ Nu toți coloranții erau scumpi, dar majoritatea romanilor purtau haine colorate. Hainele curate, strălucitoare erau un semn de respectabilitate și statut în rândul claselor sociale.
- ❁ Legăturile și broșele folosite pentru a fixa obiectele de îmbrăcăminte precum pelerine, ofereau noi oportunități de înfrumusețare personală.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

O menadă purtând o rochie de mătase.
O fresco romană din Casa del Naviglio
în Pompei, secolul I d.Hr.

Sebesta & Bonfante, 1994

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ✿ În timp ce Imperiul Roman se dizolva, în jurul secolului al IV-lea d.Hr., împăratul Constantin cel Mare își consolidează puterea în Bizanț prin crearea Imperiului Bizantin, cu capitala la Constantinopol. Secole la rând, Constantinopolul a fost recunoscut pentru puterea, bogăția și mai ales pentru îmbrăcămintea sa.
- ✿ Constantinopolul era localizat la granița estică a Mediteranei, la intersecția dintre Europa, Asia și Orientul Mijlociu. Drept rezultat, acesta controla unele dintre cele mai importante rețele de comerț din lume și astfel a devenit foarte bogat.
- ✿ Vizitatorii orașului au remarcat adeseori finețea hainelor purtate, haine făcute din cele mai fine mătăsuri și colorate cu mov și auriu, culori rezervate tradițional doar nobililor.

<https://study.com/academy/lesson/byzantine-textiles-characteristics-history.html>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ☼ Textilele erau foarte apreciate de locuitorii Bizanțului. Astfel, sume mari de bani au fost investite în industria textilă.
- ☼ Aceștia considerau hainele ca fiind o formă de artă înaltă, precum pictura, arhitectura și sculptura.
- ☼ Textilele erau folosite de cei bogați pentru a-și arăta bogăția. Multe textile respectau convențiile picturilor și mozaicurilor bizantine, caracterizate de fonduri aurii plate și linii îndrăznețe.
- ☼ Printre cei mai importanți patroni ai textilelor a fost biserica. Biserica Bizantină, mai târziu cunoscută ca Biserica Ortodoxă Greacă a fost extrem de bogată și puternică. Bisericile erau cel mai adesea decorate cu textile elaborate reprezentând imagini religioase. Majoritatea textilelor bizantine care au supraviețuit până astăzi sunt veșmintele liturgice folosite în ritualuri religioase.

<https://study.com/academy/lesson/byzantine-textiles-characteristics-history.html>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ☼ Textilele bizantine au fost create pe războaie de țesut specializate preluate din Asia.
- ☼ Cele mai luxoase textile, cele care au definit bogăția Bizanțului, erau țesute din mătase.
- ☼ Pentru o perioadă lungă, chinezii au controlat secretele producție de mătase, și Bizanțul trebuia să cumpere mătase brută din China. În jurul secolului al VI-lea călugării bizantini au fost trimiși de împăratul Iustinian au reușit să scoată ouă de viermi de mătase din China.
- ☼ Până în secolul al VII-lea, bizantinii își puteau produce singuri mătasea și au rafinat tehnica pentru a o adapta la propriile nevoi.
- ☼ Din picturi putem vedea că textilele bizantine erau colorate în culori puternice precum roșu, albastru, portocaliu și mov. Asta arată un control dezvoltat al procesului și procedeelelor de colorare, ce folosea doar coloranți naturali.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ✿ Astăzi, una dintre cele mai mari colecții de artă textilă bizantină din lume se află la Muzeul Bizantin și Creștin din Atena, Grecia.
- ✿ Acest muzeu găzduiește aproximativ 1.000 piese textile antice ce datează din secolul al V-lea până în secolul al XII-lea.
- ✿ Unul dintre lucrurile care ies cel mai mult în evidență la această colecție este nivelul detaliilor fine și tehnicile avansate de țesut textile care au fost folosite, în special în obiectele destinate a fi folosite în scopuri religioase.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Mozaic reprezentându-l pe
Împăratul Iustinian împreună
cu suita sa 526-547.
Mozaic, Ravenna, Italia: San
Vitale Basilica.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Icoană din secolul al XIV-lea.
Martirul poartă patru straturi,
toate ornamentate și bogat
împodobite: o mantie cu tablion
peste o dalmatică scurtă, un alt
strat și o tunică

https://en.wikipedia.org/wiki/Byzantine_dress

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Veșmânt de Arhiepiscop
Mătase roșie(suprafața exterioară) și in
(suprafața interioară) - Figura unor
sfinți, profeți, a Fecioarei Maria și a lui
Iisus, brodate.

Muzeul Național Bizantin și Creștin,
Atena

<https://www.ebyzantinemuseum.gr/?i=bxm.el.exhibit&id=201>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ La începutul Evului Mediu, majoritatea textilelor erau produse acasă pentru nevoile familie.
- ❁ La sfârșitul Evului Mediu, țesutul a devenit comercial, fiind un meșteșug executat de profesioniști.
- ❁ Războiul vertical era cel folosit în toată Europa până în secolul al XII-lea. Se putea țese o pânză la fel de mare precum războiul.
- ❁ Textilele pentru îmbrăcăminte și alte necesități, la fel ca pentru tradiția culturală, au variat de-a lungul secolelor Evului Mediu și în fiecare stat European.
- ❁ Diferite materiale, precum tafta, catifea și Damasc erau făcute din textile precum mătase, bumbac și in, folosind tehnici de țesut specifice.
- ❁ Un număr mic de obiecte a supraviețuit din Evul Mediu. Statui, picturi, manuscrise, efigii mortuare și tapiserii prezintă îmbrăcămintea medievală.
- ❁ Îmbrăcămintea reprezenta cel mai ușor mod de a identifica statutul cuiva. În epoca medievală, au apărut legi care stipulau ce putea și ce nu putea fi purtat de către membrii claselor sociale diferite.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Un război cu patru pedale din secolul al XV-lea

Mendel Foundation Housebook, Nuremberg

<https://medievalshroud.com/the-medieval-weave/>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- Coloranții proveneau din multe surse naturale precum plante, rădăcini, licheni, scoarță de copac, nuci, moluște, oxid de fier, etc. Unele dintre acestea erau scumpe, ceea ce ducea la creșterea prețului textilelor. Astfel, îmbrăcămintea făcută din material nevopsit, bej și crem nu era ieșită din comun pentru cei mai săraci dintre oameni.
- Un material vopsit își pierdea culoarea dacă nu era amestecată cu un mordant, iar culorile mai puternice necesitau fie un timp de vopsire mai lung fie coloranți mai scumpi. Astfel, materialele cu culori strălucitoare și puternice costau mai mult și astfel erau găsite la nobili și la cei mai bogați.
- Un colorant natural care nu necesita un mordant era „drobușorul” o plantă înfloritoare care producea o vopsea ce culoare albastru închis. Acesta era folosit atât de des atât în colorarea profesională cât și în cea domestică încât a devenit cunoscut sub numele de „Drobușorul Vopsitorului” și veșminte în multe nuanțe de albastru se puteau găsi în toate nivelele sociale.

<https://www.thoughtco.com/medieval-clothing-and-fabrics-1788613>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ✿ În Evul Mediu, comerțul înfloritor cu textile și țesături a dus la crearea mai multor slujbe și la dezvoltarea breslelor corespunzătoare.
- ✿ Muncitorii din comerțul cu pânză erau:
 - ✓ Vopsitori - cei ce vopseau firele sau textilele
 - ✓ Torcători - cei ce torceau (e.g., lâna în ață)
 - ✓ Țesători - cei ce țeseau firele în pânză
 - ✓ Bătători - cei ce spălau și întindeau materialul finit
 - ✓ Negustori de textile - cei ce vindeau materialele
 - ✓ Croitori - cei ce transformau materialele în haine
- ✿ Muncitorii preluau numele meseriei lor. Astfel, în Marea Britanie numele Weaver, Fuller, Taylor, și Draper sunt nume tipice ce au supraviețuit vremurilor moderne chiar dacă oamenii nu mai practică vechile meserii.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ **Tapiseriile** au fost întotdeauna prezente în castelele și bisericile ultimei perioade a Evului Mediu și Renașterii. Acestea ofereau o formă de izolare și decorare ce putea fi transportată cu ușurință.
- ❁ Procesul de țesere de tapiserii a permis crearea unor imagini figurative complexe. Deși cea mai mare parte a producției era relativ grosieră, destinată unor scopuri decorative, patronii bogați puteau comanda modele specifice, îmbogățite cu fire metalice de mătase și aurite.
- ❁ De la începutul secolului al XIV-lea ateliere ce produceau mici tapiserii figurative simple au înflorit.
- ❁ Cu toate astea, în orașele din Nordul Franței și din Țările de Jos, ateliere mai mari, cu țesători și vopsitori specializați, au produs mari cantități de tapiserii de calitate și le-au exportat în toată Europa.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Tapiserie reprezentând Bunavestire
ca. 1410-20

South Netherlandish
Urzeală de lână, băteală de lână cu puține
fire metalice

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/468106>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Fragment de tapiserie sau covor de
perete ca. 1420-1430
The Cloisters Collection, 1990

Produs în Basel, Elveția
Țesătura tapiseriei: lână pe in

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/466178>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ✿ În timpul secolului al XVII-lea, comerțul între țări a crescut rezultând în schimbul a diferite textile și modele între culturi.
- ✿ De exemplu, industria textilă din Marea Britanie a fost influențată de tradițiile asiatice (de ex. modelele colorate din India).
- ✿ În Franța, textilele țesute din mătase și catifea erau la mare căutare printre nobili. Lyon, Franța, a devenit centrul producției de textile de lux din mătase.
- ✿ În 1685, după armistițiul religios, denumit *Edictul de la Nantes*, mulți protestanți au părăsit Franța și s-au stabilit Anglia, Germania și Țările de Jos, luând cu ei cunoștințele despre țeserea textilelor din mătase.
- ✿ Alături de tradiția țesutului, textilele europene erau recunoscute pentru dantele și broderii. Pantofii, gențile, batistele și cămășile au fost unele dintre puținele bunuri brodate popularizate în Europa. Uneori, țesătorul făcea tăieturi pe pânză după care coseau nasturi.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ Înainte de Revoluția Industrială, negustorii de textile contractau munca unor ateliere locale și a unor femei care țesau acasă. Textilele și hainele erau produse la o scară relativ mică și apoi vândute către public prin intermediul negustorilor. Drept rezultat, fiecare obiect de îmbrăcăminte era diferit și unic.
- ❁ În apropierea Revoluției Industriale, producția și folosirea bunurilor artisanale s-a schimbat. Țeserea a trebuit să răspundă cerințelor de producție la scară largă. Astfel, a apărut nevoia de grăbire a proceselor de țesere prin încercarea de mecanizare a războiului de țesut.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❧ În timpul secolului al XVIII-lea, anumite invenții au făcut producția textilă mai eficientă.
- ❧ În 1733, un englez din Bury, John Kay, a patentat *Suveica Zburătoare* un dispozitiv folosit pentru țeserea aței împreună pentru a crea o pânză mai lată. O suveică zburătoare este un instrument lung, îngust, în formă de bărcuță de obicei din lemn ce ține bobina. Invenția acesteia a mărit considerabil producția de textile din ață, în special atunci când a fost convertită în război automatic mecanizat.
- ❧ În 1764 James Hargreaves a inventat *Spinning Jenny*, o mașină folosită pentru a produce ață din fibre. A fost primul dispozitiv practic de tors ce conține mai multe fuse.
- ❧ Până în 1780, războaiele de țesut au avansat considerabil. Acestea puteau produce mai mult material decât putea produce un singur individ acum câțiva zeci de ani. Atunci, războaiele erau acționate de apă sau aburi. Haine de calitate și durabile puteau fi produse în masă și au devenit accesibile pentru clasa de mijloc.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

John Kay și invenția sa Suveica Zburătoare

O suveică zburătoare este un instrument, lung, subțire în formă de canoe, de obicei din lemn ce susține bobina.

<https://www.historycrunch.com/flying-shuttle-invention-in-the-industrial-revolution.html#/>

John Kay

Flying Shuttle

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

James Hargreaves a inventat Spinning Jenny.

Spinning Jenny este un dispozitiv de tors ce conține mai multe fuse.

<https://www.gettyimages.it/immagine/james-hargreaves-spinning-jenny>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ☼ Primele fabrici pentru țesut au fost construite în 1785. Revoluția Industrială a transformat țesutul din manual în mecanizat.
- ☼ Războiul de țesut de tip Jacquard a fost inventat în 1803. Acesta putea fi programat cu cartele perforate ce permitea țeserea mai rapidă a modelelor complicate. Acesta a creat o mașină de țesut ce putea fi adăugată războiului de țesut, ce permitea mișcarea automată a firelor simple de urzeală prin intermediul cartelelor perforate.
- ☼ Războiul de tip Jacquard este cea mai importantă invenție în domeniul textil, pentru că permite producerea de materiale foarte complexe; acesta reducea necesitatea de putere umană pentru că acesta înlocuiește ițele, la început țesătorul trebuia să fie asistat de un ajutor, ce trebuia să schimbe manual ițele.

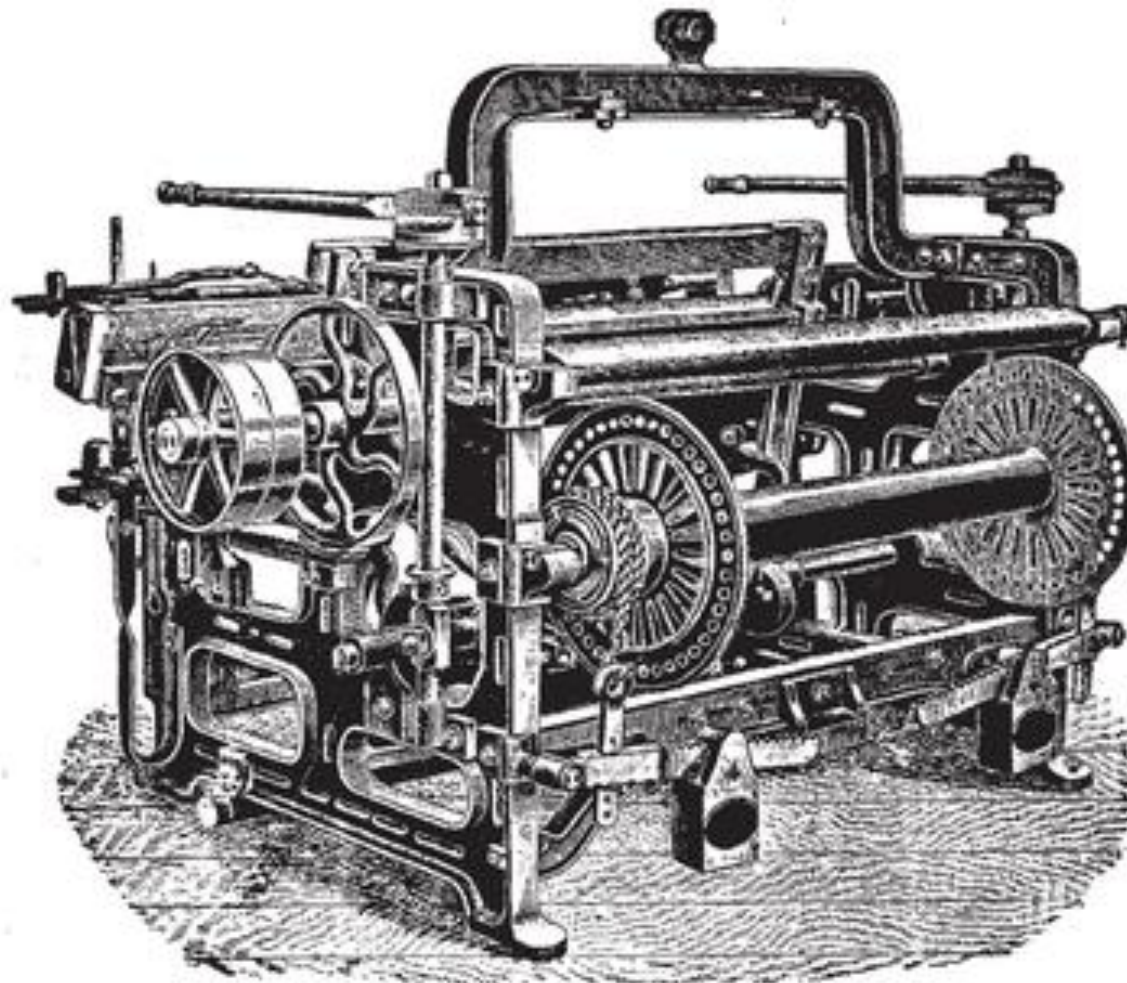
EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ În ciuda faptului că era inovativ, noul război de țesut Jacquard nu a fost primit cu bucurie. Răspândirea lui a fost contestată de țesători din frică de a-și pierde locul de muncă, chiar și Consiliul Orașului Lyon a ordonat distrugerea acestuia.
- ❁ Cu toate astea, în 1812 erau deja 11.000 de războaie de țesut Jacquard în funcțiune în Franța; după zece ani era răspândit în aproape toată lumea: Anglia, Italia, Germania, America, chiar și China.
- ❁ Materialele albe erau imprimate cu coloranți naturali la început și după a doua jumătate a secolului al XIX-lea cu coloranți sintetici.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Războiul de țesut
mecanic- Revoluția
Industrială

<https://industrialrevolutioninventions7.webly.com/power-loom.html>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

<https://www.artemorbida.com/brief-history-of-weaving/?lang=en>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- Primele inovații textile s-au răspândit cu ușurință în America de Nord. Omul care a jucat un rol important în transmiterea acestora a fost Samuel Slater (1768-1835), cunoscut sub numele de „Părintele Revoluției Industriale Americane” pentru că a adus tehnologiile textile britanice în Statele Unite. Pentru că existau legi care interziceau exportul de mașinării textile britanice, Slater a memorat proiectul și felul în care funcționau mașinările textile și a imigrat în Statele Unite unde a replicat aceste tehnologii. Din această cauză, a fost numit de britanici „Slater Trădătorul”.
- El a fondat o moară în Rhode Island în 1790, creând astfel ceea ce va fi cunoscut drept sistemul Rhode Island. Acest sistem a fost modelat pe viața familială tradițională din New England, familii întregi lucrând la moară.
- La începutul anilor 1800, New England a fost centrul producției textile americane. Multe mori erau situate de-a lungul apelor. În multe cazuri, aceste mori s-au dezvoltat în orașe depline, deoarece școli și alte instituții sociale au fost construite în apropiere.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Samuel Slater
Father of the American Industrial Revolution

<https://searchinginhistory.blogspot.com/2015/01/samuel-slater-father-of-american.html>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

- ❁ Inovațiile tehnologice în producția de pânză din timpul Revoluției Industriale au schimbat radical rolul țesătorului. Mari cantități de pânză ieftină erau disponibile acum. Țesutul a devenit o industrie prelucrătoare. Muncitorii din industria textilă s-au numărat printre fondatorii mișcărilor muncitorești moderne.
- ❁ Astăzi, majoritatea nevoilor de textile sunt furnizate pe pânza țesută în mod comercial. O industrie mare și complexă de fabricare a țesăturilor a fost automatizată de mașinării pentru a produce textilele necesare.
- ❁ Cu toate că astăzi țesutul a devenit un proces mecanizat mai există încă oameni care practică țesutul manual. Există artizani care produc pânza pe războaie de țesut manuale, acasă sau în mici ateliere. Aceștia mențin în viață abilitățile și tradițiile primilor țesători.
- ❁ Țesutul textilelor este aproape la fel de vechi precum civilizația însăși și este practică încă pe glob.

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

De la lână la textile țesute- video

<http://epri.korinthos.uop.gr/openwebquest/view/resources.php?wq=1295>

EVOLUȚIA ȚESUTULUI

Tradiția războiului de țesut în Creta – video
<https://www.youtube.com/watch?v=3KgTh8Vs6IA>

REFERINȚE

- Adavasio, J. M., Soffer, O., & Klima, B. (1996). Upper Palaeolithic Fibre Technology: interlaced woven finds from Pavlov I, Czech Republic, c.26,000 years ago. *Antiquity*, 70, 526-34.
- Adavasio, J. M., Hyland, D. C., & Soffer, O. (1997). Textiles and Cordage: a preliminary assessment. In Svodoba, J., (ed.), Pavlov I - Northwest. Dolni Vestonice Studies Vol. 4. Brno: Academy of Sciences of the Czech Republic (p.403-424).
- Ball, J. L. (2005). *Byzantine Dress: Representations of Secular Dress in Eighth- to Twelfth-century Painting*. Palgrave Macmillan.
- Ball, T., Gardner, J. S., & Anderson, N. (1999). Identifying Inflorescence Phytoliths from Selected Species of Wheat (*Triticum monococcum*, *T. dicoccon*, *T. dicoccoides* and *T. aestivum*) and barley (*Hordeum vulgare* and *H. spontaneum*) (Gramineae). *American Journal of Botany*, 86(11), 1615-1623.
- Bigelow, M. S. (1970). *Fashion in History: Western Dress, Prehistoric to Present*. Minneapolis, MN: Burgess Publishing.
- Gillis, C. & Marie-Louise B. Nosch, M.-L. B. (2007). *Ancient Textiles: Production, Crafts and Society*. Oxbow Books.
- Gleba, M. (2014). Cloth worth a king's ransom: textile circulation and transmission of textile craft in the ancient Mediterranean, in K. Rebay-Salisbury, L. Foxhall & A. Brysbaert (Eds.) *Material crossovers: knowledge networks and the movement of technological knowledge between craft traditions*, (pp. 83-103). Taylor & Francis.
- Gleba, M. (2017). Tracing textile cultures of Italy and Greece in the early first millennium BC. *Antiquity*, 91(359), 1205-1222.
- Gleba, M. & Becker, H. (2008). *Votives, Places and Rituals in Etruscan Religion Studies in Honor of Jean MacIntosh Turfa*. Boston: BRILL.
- Gleba, M., & Pásztoókai-Szeőke, J. (2013). *Making Textiles: In Pre-Roman and Roman Times People, Places, Identities*. Oxbow Books.

REFERINȚE

- Good, I. (2001). Archaeological Textiles: A review of current research. *Annual Review of Anthropology*, 30(1), 209-226.
- Holleran, C. (2012). *Shopping in Ancient Rome: The Retail Trade in the Late Republic and the Principate*. Oxford University Press.
- Hurcombe, L. 2000. Plants as the raw materials for crafts. In Fairbairn, A.S., (ed.), *Plants in Neolithic Britain and Beyond. Neolithic Studies Group Seminar Papers* 5. Oxford University Press.
- Lefkowitz, M. & Fant, M. B. (2005). *Women's Life in Greece and Rome: A Source Book in Translation*. 4th edition. Johns Hopkins University Press.
- Lupo, K. D., & Schmitt, D. N. (2002). Upper Palaeolithic Net-Hunting, Small Prey Exploitation, and Women's Work Effort: a view from the ethnographic and ethnoarchaeological record of the Congo Basin. *Journal of Archaeological Method and Theory*, 9(2), 147-179.
- Nadel, A. D., Werker, E., Schick, T., Kislev, M. E., & Stewart, K. (1994). 19,000 years-old twisted fibers from Ohalo II, *Current Anthropology*, 35(4), 451-458.
- Payne, B. (1965). *History of Costume: From Ancient Egypt to the 20th Century*. Harper and Row.
- Piperno, D., (1988). *Phytolith Analysis, an archaeological and geological perspective*. Academic Press Inc.
- Sebesta, J. L. & Bonfante, L. (1994). *The World of Roman Costume: Wisconsin Studies in Classics*. The University of Wisconsin Press.
- Spantidaki, S. (2016). *Textile production in Classical Athens. Ancient Textiles Series*, Vol 27. Oxbow Books.
- Wilson, A. & Flohr, M. (2016). *Urban Craftsmen and Traders in the Roman World*. Oxford University Press.

Este vremea
întrebărilor...

<http://clipart-library.com/clipart/kcMKrBg5i.htm>

<https://www.dreamstime.com/stock-illustration-stickman-question-bulb-answer-white-background-image51960894>

ÎNTREBĂRI

- De ce sunt puține descoperiri arheologice de textile și instrumente de țesut?
- Care sunt cele mai comune forme de conservarea arheologică a textilelor?
- Având în vedere că există puține descoperiri în săpăturile arheologice, de unde putem obține informații cu privire la textilele și hainele folosite în epocile trecute?
- Puteți numi câteva ustensile pentru țesut?

ÎNTREBĂRI

- ❧ Ați putea numi etapele producției textile? Puteți numi câteva instrumente în funcție de fiecare etapă?
- ❧ Ați putea descrie textilele țesute și îmbrăcămintea din Imperiul Roman și Bizantin?
- ❧ Ce vă amintiți despre tapiserie?
- ❧ Puteți numi câteva țări europene recunoscute pentru producția textilă?
- ❧ Puteți numi câteva dintre invențiile care au făcut ca producția textilă să fie mai eficientă?